

¿Û±¹ÀÌÀðÀÛ±â³⁄ÀÇ R&D È°¼È- ¹× ±â¼ÀÌÀüÈ¿°ú ÀðÀð¹æ³È

»è³⁄¿-±¿¿ ÀàÀ±³⁄¼±À¿¿-±¿¿À¿ø

1. ¿ø¿¿»

¿ÛÈ-À¿±â ÀÌÈÄ Áð³- 7¿ü±îÁð ¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁðÀÛ¹°¿ 300%î ¹P. °¿±¹ÀÌ À-ÀðµÇ¿,é¼¿ì¿¿³ª¶ó¹Á °æÁ¹¹ÀüÀÇ »ð·Ì¿î ±¹¿,éÀ» ¿¹¿ ÀÖ·Û. ³»±¹±â³⁄(domestic firms) ÀÌ»òÀÇ °æÁ¹¿¿¼ ¿Û±¹ÀÌÀðÀÛ±â³⁄(ÀÌÇÌ¿¿¼ ¹Á ¿ÛÀð±â³⁄)ÀÌ ÁÖ¿äÇÑ °æÁ¹ÁÖÀ¼ Î µîÀàÇÌ¹Á ±Û·Î ¹ú °æÁ¹·ÎÀÇ ÀüÈ-ÀÌ ¹Û·Î ±×¹ÁÌ¹Û. ¿ÛÈ-À¿±â ÀÌÀü¿¿ 2¿-3% ´è¿¿ °ð°úÇÌ¹ø ±¹³»ÀÑ »ý»è ´è°ñ ¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁðÀÛ¹ °è³⁄× ññÀ²À° 8% ´è·Î ±P»ó¼ÀÇÌ¿¿¿¿, Á¹Á¶³⁄ÀÇ »ý»è °ú ¼ðÀà¿¿; ÀÖ³⁄¼µµ ¿ÛÀð±â³⁄ÀÇ ññÁÀ° 13% ´è¿¿ ³Ñ³⁄¼¹Û(ÀàÀ±³⁄ 2001).

ÀÌÀ³.³ ¿ÛÀð±â³⁄ÀÌ ±¹¹Ï°æÁ¹¿¿¼ À÷ÁðÇÌ¹Á ññÁÀÌ Á°Ï ³ð³⁄Àð,é¼¿ ¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁð ÀÛ¹°¿ ±¹¹Ï°æÁ¹¿¿ ¹ÌÀ¿¹Á ¿µÇàÀÌ ÁÖ¿äÇÑ °ü¼È»Ç·Î ¶¿¿¿,£°¿ ÀÖ·Û. ÈÈ÷ ÀÖ±Û¿¿¹Á ¿Û Àð±â³⁄ÀÇ ±â¼ÀÌÀüÈ¿°ú¿; ÁÖñÀ» ¹P°¿ ÀÖ·Û. ÁÀ±¹ÀÇ °ü¿ ÁÀÝ, ÇT¿, ññ·ÏÇÑ ¼À±â¼ÀÇ °ü¿ °È- , ±×¿, °¿ Áð¼À±â¹Ý°æÁ¹·ÎÀÇ ÀÌÇàÀÌ¶ó¹Á »ð·Ì¿î È°æÀ» ¿³⁄È ±â¼ÀÌ ¼P ÀàÀÇ °ÀÌÀ÷·¹ÇÒÀ» ÇÌ¹Á Çð¼ÀÁÖµµÇü »è³⁄¹¹ÀüÀÇ ¼P°ø ¿°Ï¿¿¿ ¿ì¿¿ °æÁ¹ÀÇ ¹Ï·¿¿ ¹P·ÁÀð±â ¶S¹®ÀÌ¹Û(»è³⁄¹¹ÀüÀü·«±âÈ¹¹Û, 2002).

¹Û±¹Àü±â³⁄ÀÇ Á÷ÁçÁðÀÛ¹°¿ ±¹°¿¿¿ ±â¼ÀÌÀüÀÇ ÁÀ¿äÇÑ Àè·Î¶ó¹Á Á¿À» °³³ÈÇÒ ¶S, ¿Û È-À¿±â ÀÌÈÄ ±¹³»¿¿; ÁðÀàÇÑ ¼ð Áµ °³ ¿ÛÀð±â³⁄µéÀ° ¿ì¿¿ »è³⁄ÀÇ ±â¼À·Á Çà»óÀ» À¿ ÇÑ ÁÀ¿äÇÑ °¼ð°¿ ³⁄È ð ¼ð ³⁄Û. ±× µ¿³È ³»±¹±â³⁄µéÀ° ÁÖ·Î ±â¼ÀÌ À¼È-µÈ °¿µµ±â ¼ÀÀ°ñ¿, ¼ðÀðÇÌ¹Á³ª ¶óÀÌ¼±¼P (license), ÀèÇÌ¿¿ ¿Û±¹À·Î¹ÁÌ ±â¼À» ÀÌÀü¹P³⁄È ¿Ï¹Û. ±×·³ª ¿ÛÈ-À¿±â ÀÌÈÄ ¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁðÀÛ¹°¿ »ó¹ÇÇÑ ±ð,ð·Î À-ÀðµÈ¿¿; µ¶¶ó ±â¼ÀÌ Àü¿¿; ÀÖ³⁄¼ ¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁðÀÛ¹ÀÇ ¿¹ÇÒÀÌ Á°Ï Áð´èµÇ¹Á »ð·Ì¿î °È-°¿ ¿¹»óµÈ¹Û.

¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁðÀÛ¹±â³⁄¼³,³ÀÌ¶ó¹Á ÇüÁÀ¿, ¶ìÀ¿·Î¼¿ ¹«¿¹°ú ¶óÀÌ¼±¼P¿Ì¹Á ¹P,® ±â¼ÀÌ ³èÇÌ¿¿¿¿ ÇÒ²² ÀÑÀ¼ÀüÀÌ ÇüÁÀ·Î ÀÌÀüµÇ¹Á ÇÑÆ, ³»°ÏÈ-¿, ÀèÇÌ¿¿ ±â¼À°,È£°¿; °¿´ÈÇÒÁð¹Ç·Î ÁÖ¼À±â¼ÀÇ ÀÌÀüÀ» ¿èÀÌÇÌ¹Ï ÇÑ¹Û(OECD, 2002). µ¶¶ó¼±â¼À·ÁÀÇ È°ÁæÀÌ »è³⁄¹¹ÀüÀÇ °ü¹ÇÀÌ µÇ°¿ ÀÖ·Á Çò »óÈ²¿¿¼ ¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁðÀÛ¹ À-Àð¿¿; ¼ð¹ÝµÇ¹Á ±â¼ÀÌÀüÀÇ »ð·Ì¿î °è±â¿, È¿°úÀüÀ¿·Î È°¿èÇÒ ¼ð ÀÖ·Á ÁÀÝ°³¹ÀÌ ¼À±PÈ÷ ¿àÀ»µÈ¹Û.

¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁðÀÛ¹, ÀèÇÑ ±â¼ÀÌÀüÀ° ¹Û°è°·Î °¼ ¶S Á°Ï 2°³ ¹üÁÖ·Î ±¿,°ðÇø °¼

1) ¿Û±¹ÀÌÀ÷ÁçÁðÀÛ¹ ¿Û±¹ÀÌ ¹ÀÌÀÌ ÀÇ°á±Ç ÀÖ·Á Áð°ðÀÇ 10% ÀÌ»óÀ» ¼ðÀ-ÇÌ¹Á³ª, ±× ¹Ï¿¿, ÀÌ¶ó¹Á ÇÌ¹Ï¶óµµ ÁÖ¿øÆ°B µî ±â³⁄°æµ¿; ¼ÇÁüÀüÀÌ ¿µÇà·ÁÀ» Çà»ÇÇÑ¹Û¹Á °ÍÀ» ÇÒÀÛÀðÀÛ¹°è³⁄¼ µî¿¿; ÀÇÇø °°üÀüÀ¿·Î ÀÒÀðÇÌ¹Á °æ¿ÀÇ ¿Û±¹ÀÌ ÀàÀÛ³⁄ ¹× Àà±âÀ÷°üÀ» ÀÇ¹ÏÇÑ¹Û(¿Û±¹ÀÌÀðÀÛ¹ÀÛÈÁó¹ý 2 Á¶ 4È£ ¹× µ¿¹ý ¼ÀÇà·È 2Á¶ 2Ç× ÁüÀ¶).

¼ö ÀÖ`Ù. Á¹ ¹øÂ°`Á Á÷ÁcÁðÁÙ, | ÁèÇØ ±¹³»¿¿ ¼³, ³μÇ`Á ¿ÜÁð±â³¼ÁÌ ÇØ¿Ü, ð±â³¼ μî
 À, ·Î°ÍÁÍ ±â¼¼Á» ÀÌÀü ¹P`Á³ª ½P½P. Î R&D È°μ¿Á» ¼ðÇàÇÒÀ, ·Î¼ ±â³¼ ³»°Í¿¿ ÄÖ¼Á
 ±â¼¼Á» È°° ÇÍ`Á °ÍÁÌ`Ù. ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ R&D È°μ¿Á° °ú`Á¿¿ `Á ±ØÈ÷ ¹Ì¹ÇBÁö, , `90³ª
 `è ÁB¹Ý ÀÌÈÄ `Ù±¹Áü±â³¼μéÁÇ `R&D ±Ù. Î¹úÈ-` °αÇàÁÌ °-È-μÇ, é¼ »ð. 0°0 ÁÖ, ñ¹P±â
 ¼ÁÁÙÇÍ°í ÁÖ`Ù(OECD, 1999). μû¶¼¼ Á×°Í`Á ¿ÜÁð±â³¼μéÁÌ ÄÖ¼Á±â¼¼Á» °¿`ÉÇÑ ÇÑ »¿
 , ® ÀÌÀü¹P°í ±¹³»¿¿¼¼ È°¹BÇÍ°Ö R&D È°μ¿Á» Àü°³ÇÍμμ·Î À-μμÇÒ ¼ö ÀÖ`Á ¹æ³ÈÄ»
 ¼Á±PÈ÷ , ¶. ÁÇØ³B ÇÒ °ÍÁÌ`Ù.

μÎ ¹øÂ°`Á ¿ÜÁð±â³¼ÁÌ È°° ÇÍ°í ÁÖ`Á ±â¼¼ÁÌ ±¹³» »è³¼ È×Á° ³»±¹±â³¼μé¿¿° Ö ÄÄ
 ±P(spillover)μÇ`Á °ÍÁÌ`Ù. ±â¼¼ÁÄ±PÈ¿°ú`Á ¼°°Ý°ó ¿Ü°ÍÈ¿°ú. Î¼ ³»±¹±â³¼μéÁÌ ±×¿¿
 »óÁÀÇÑ °ñ¿èÄ» Áð°ÖÇÍÁö ³È°í ±â¼¼Á» ÀÌÀü¹P`Á °ÍÁÌ¹Ç·Î `Ù·ÙÁÍ¼ÁÌ¶ó°í ÇÒ ¼ö ÀÖ
 `Ù. »Ç¼Ç ±â¼¼·ÁÀÇ ¿-¼¼, | Áý¼ÇÇÍ°Ö `À³c`Á °³μμ±¹°ú ÁBÁø±¹μéÁÌ ÁðÁÙÁ-Ä¿, | ÁèÇØ
 ±â`èÇÍ`Á °¿ÁÀ Á« ÇýÁÁ ÁBÁÇ ÇÍ³ª°¿ ¹Ù·Î ±â¼¼ÁÄ±PÈ¿°úÁÌ`Ù. ±×·±μÝ ¿ÜÁð±â³¼μéÁÌ
 , ð±â³¼Á, ·Î°ÍÁÍÁÇ ±â¼¼ÁÌÀü°ú ÁÜÁ¼ÁüÁÌ R&D È°μ¿Á» ÁèÇØ È°° ÇÑ ±â¼¼ÁÌ ±¹³» »è
 ³¼°ú ³»±¹±â³¼μé¿¿° Ö ³¼`À Á×μμ ÄÄ±PμÇ`Á°¿¿ `Á °ÖÈ°Á×Áü(indeterminate)ÁÌ¶ó`Á , ¿¿¿
 À-ÀÇÇÒ ÇÈ¿ä°¿ ÀÖ`Ù. ÄÄ±PÈ¿°ú°¿¿ ±¹°¿¿ ¶`Ù `Ù, £°í, »è³¼, ¶`Ù `Ù, | °¿`É¼PÁÌ ³ð`Ù`Á
 °ÍÁÌ`Ù. ¿Ö³Á ÇÍ, é ÄÄ±PÈ¿°úÁÇ Á×±â`Á ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ Àü. «, ÁðÁÙÁ-Ä¿±¹ÁÇ ±â¼¼Á². ®, ¿Ü
 Áð±â³¼°ú ÁðÁÙÁ-Ä¿±¹°£ÁÇ ¿-°ü°ü`è μî 3°³ Áø, éÁÇ `Ù¼ÇÇÑ ¿ÄÁÌμé¿¿ ÁÇÇØ ¿μÇàÁ» ¹P
 ±â ¶S¹®ÁÌ`Ù. ÀÌÁ³. ³ ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ ±â¼¼ÁÄ±PÈ¿°ú, | °ÁÁÇÍ`Á ¿ÄÁÌμéÁÌ `Ù¼ÇÇÍ°í °¹ÇÒ
 ÁüÁÌ¹Ç·Î Á×ÁÝÁü ³è. ÁÁ» ¿ÇÇÍÈ÷ ÇØ ³ª°¿ `Á³¿¿¿ μû¶¼¼ ÄÄ±PÈ¿°úÁÇ Á×±â`Á »ó`ÇÈ÷ `P
 ¶óÁú ¼ö ÀÖ`Ù. μû¶¼¼ ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ ±â¼¼ÁÄ±PÈ¿°ú ÁðÁøÁ» ÀSÇÑ Á×ÁÝÁÇ ¹B¼¼ ¶ÇÇÑ ±¹
 ³»»è³¼ÁÇ ±â¼¼·Á Á¹°í, | ÁSÇØ ¼Á±PÇÑ °úÁ¹°¿ ³¼È`Ò ¼ö ¼ö`Ù.

ÁÌ·ÇÑ ¹è°æ¿¿¼¼, ÁÌ ±Ù¿¿¼¼ `Á ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ ±â¼¼ÁÌÀü ¹× ±¹³» R&D ÁðÁÙ, | Áð`èÇÍ
 °í ±¹³»»è³¼¿¿¿ `èÇÑ ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ ±â¼¼ÁÄ±PÈ¿°ú, | Á¹°íÇÍ±â ÀSÇÑ ÁÖ¿ä Á×ÁÝ°úÁ¹μéÁ»
 °ÈÄäÇØ°, °íÁÜ ÇÑ`Ù. ÁÌ, | ÁSÇÍ¿° 2Áý¿¿¼¼ `Á ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ ±â¼¼ÁÌÀü°ú R&D¿¿¿ `èÇÍ¿°
 Á×°Í°¿ °ü¼ÈÄ» ±â¿¿¿³B ÇÒ ÁÖ¿ä ³ÍÁ¿¿ ¹«¼ÁÁ¹°¿¿, | »ìÆ°¼ °ÍÁÌ`Ù. , ÖÁú, ±â¼¼ÁÌÀü
 °ú ¿Ü±¹ÁÌÁ÷ÁcÁðÁÙÁÇ °ü`è, | Á¶, íÇØ°, °í, ¿Ü±¹ÁÌÁ÷ÁcÁðÁÙÁÇ ±â¼¼ÁÄ±PÈ¿°ú¿¿¿ °üÇÍ¿°
 »ìÆ°» ÈÄ, ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ R&D¿¿¿ °ü·ÁÇÑ ÁÖ¿ä Á×ÁÝ °ü¼È`è»óÁ» °ÈÄäÇØ °¼ °ÍÁÌ`Ù. 3
 Áý¿¿¼¼ `Á ±¹³»ÁøÁä ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ ±â¼¼ÁÌÀü È¿°ú ¹× R&D ÇöÈ²Á» Á¿·ÈÇØ °¼ °ÍÁÌ`Ù.
 , ÖÁú ¿Ü±¹ÁÌÁ÷ÁcÁðÁÙÁÇ ±â¼¼ÁÄ±PÈ¿°ú¿¿¿ `èÇÑ ±×°£ÁÇ ¿-±, , | °³°üÇØ°, °í ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ
 ±â¼¼ÁÌÀü ¹× ±â¼¼ÁÄ±P μ¿ÇàÁ» Ç×, ñ°°·Î »ìÆ°» ÈÄ ¿ÜÁð±â³¼ R&D ÇöÈ²Á» Ä°¿¿ÇØ
 °¼ °ÍÁÌ`Ù. ³¿¿·Î 4Áý¿¿¼¼ `Á ¿ÜÁð±â³¼ÁÇ R&D Áð`è, | À-μμÇÍ°í ±â¼¼ÁÄ±PÈ¿°ú, | ÄÈ
 ÁøÇÍ±â ÀSÇÑ Á×ÁÝ°úÁ¹, | Á¹¼ÁÇØ °, °íÁÜ ÇÑ`Ù.

2. ¿Ü±¹ÁÌÁ÷ÁcÁðÁÙÁÇ ±â¼¼ÁÌÀü¿¿¿ °üÇÑ ÁÖ¿ä ³ÍÁ¿¿

¿Ü±¹ÁÌÁ÷ÁcÁðÁÙÁÇ ±â¼¼ÁÌÀüÈ¿°ú¿¿¿ °ü·ÁÇØ¼¼ `Á Á×°Ö ¼¼ °¿Áö Áø, é¿¿¼¼ °ÈÄäÇØ °¼
 ¼ö ÀÖ`Ù. Á¹Á°, ¿Ü±¹ÁÌÁ÷ÁcÁðÁÙ`Á ±â¼¼ÁÌÀüÁÇ `Ù, ¥ μÎ ¹æ³ÁÁ¹ ¹«¿¿, ¶óÁÌ¼¼½P¿¿¿ ³¼

¶»°Ô Â±°È-μÇ,ç ¶¶¶°ÇÑ Á¡¿¡ ÆÈ÷ ÁÖ,ñÇØ¶Ç ÇĪ°Á? μÑ°°, ¿Û±¹ÀĪÁ÷ÁçÁöÁÜÁÇ ±â¼¼
 Æ±PE¿ú´Á »ý»e¼PÀ» Á¡°íÇĪ°í °æÁ!¹BÀüÀ» ÆÈÁøÇĪ°Á °ÍÀ,·Ī ÇØ¼¶μÇ´Áμ¶ ¼ÇÁö¿±,¿¡
 ¼´Á ¶¶¶°Ô ±a¼, ±a°í ÀÖÀ,ç, ¼ÇÁ!·Ī ±â¼¼Æ±PE¿ú´Á ¶¶¶°ÇÑ °æ·Ī,| ÁèÇØ ÀĪ·ç¶¶
 Áö°í ÀÖ´Á? ¼Á°, ¿ÛÁö±â¼¼° ÁöÁÜÁ-Ī¡±¹¿¡¼ R&D,| ¶¶´À Á±μμ ¼öÇàÇĪ°í ÀÖÀ,ç,
 R&D Áý¾μμ´Á ±»±¹±â¼¼° ú °ñ±³ÇĪ¿¶¶¶°ÇÑ ¼öÁØ¿¡ ÀÖ´Á, ±×,°°í ¿ÛÁö±â¼¼ÁÇ
 R&D´Á ¶¶¶°ÇÑ ¼P°ÝÀ» ¶Ī°í ÀÖ´Á? ÀĪ»óÀÇ Áú¹®μéÁ» ÁèÇØ¼ ¿ÛÁö±â¼¼ÁÇ ±â¼¼ÀĪÀü
 °ú °ü·ÁÇĪ¿¶¶¶°ÇÑ Á±°Í°í; ÁÖ·Ī °ü¼ÆÀ» °¡Á°¶Ç ÇÖ »çÇ×μéÀĪ ¹«¾¼ÀĪ°í,| È®ÀĪÇĪ°í ÀÜ ÇÑ´Ü.

1) ±â¼¼ÀĪÀü°ú ¿Û±¹ÀĪÁ÷ÁçÁöÁÜ

±â¼¼ÀĪÀü°ú °ü·ÁÇÑ ¿Û±¹ÀĪÁ÷ÁçÁöÁÜÁÇ Æ·ĪÀ» »ìÆ° ±â ÀÇÇØ¼´Á ,ÖÁü ÇØ¿Û·Ī°ÍÁĪ
 ±â¼¼À» ÀĪÀÜÇØÁÖ´Á ¹æ¼μé°¿¿¡ ¶¶¶°ÇÑ Á÷ÀĪÁ¡ÀĪ ÀÖ´ÁÁö,| °ñ±³ÇØ °¼ ÇÈ¿ä°; ÀÖ´Ü.
 ±¹Á!ÀüÀĪ ±â¼¼ÀĪÀü ¹æ¼Á° ¹«¿ª, ¶öÀĪ¼±¼P, Á÷ÁçÁöÁÜ μĪ Á°Ô ³°³ À-ÇüÀ,·Ī ±,°DμÈ
 ´Ü. ¹«¿ªÁÇ °æ¿¡ ±â¼¼Á° Á!Ç°¿¡ Æ¼È-μÈ(embodied) ÇüÁÁ·Ī ¼öÁØμÈ´Ü. ¼öÁØ±¹¿¡¼ ÁÜ
 Á¼ÁüÀ,·Ī »ý»eÇÖ ¼ö ¼P´Á °íμμ±â¼¼ÀĪ ±»ÀçμÈ Àà°ñ¿Ī °ÍÇ°, ¼DÀç μĪÁÇ ÁB°ÉÁç°; ÀĪ
 ¿¡ ÇØ´çμÇ´Áμ¶, ¿ÛÇüÁüÀ,·Ī´Á Á!Ç°À» ¼öÁØÇĪ°Á °ÍÁĪÁö, ¼ÇÁ!·Ī´Á ÁÜÁ¼ÁüÀ,·Ī °,À-
 ÇĪ°í ÀÖÁö ,øÇÑ ±â¼¼À» ¼öÁØÇĪ°Á °Í°ú °°´Ü. ¼öÁØ±¹¿¡¼´Á ÇØ´çÁ!Ç°ÁÇ ±â¼¼À» ¼Áμæ
 ÇĪ±â ÀÇÇØ¿¶¶¶°ÇÑ Á!Ç°À» °DÇØÇØ°,°í ±»ÀçμÈ ±â¼¼À» ¿ªÁBÁüÇĪ°Á μĪÁÇ ¹æ¼ÝÀ» ÀĪ¿èÇĪ°Ô
 μÇ´Áμ¶, ÀĪ,| °³³æÈ-ÇÑ °ÍÁĪ ¿ª¿ÉÁö´Ī¶¶,μ(backwards engineering)ÀĪ´Ü. ÇÑ ,¶μD·Ī
 ¹«¿ªÀ» ÁèÇÑ ±â¼¼ÀĪÀüÁ° Á!Ç°À» ÁèÇØ ÀĪ·ç¶¶Áö´Áμ¶, ¼öÁØ±¹Á° ¿ª¿ÉÁö´Ī¶¶,μ¿¡ ÁÇÇØ
 ±â¼¼¼Áμæ°ú ¼öÁØ´èÁ¼,| ÁBÁøÇØ ±a°É´Ü.

ÇÑÆĪ ¶öÀĪ¼±¼P´Á °è¾À» ÁèÇØ ÇöÁö±â¼¼¿¡ ±â¼¼ÁÇ »ç¿è±ÇÀ» ¾ÇÇàÇØÁÖ°í ¹Ý´è±P°Í
 ·Ī ±â¼¼·á,| ¹P´Á ¹æ¼ÁĪ´Ü. ÀĪ ¹æ¼Á° ¼öÁØ±¹ÁÇ °öÀ° °ü¼¼ μĪ ¿. °;Áö ÀĪÀ-·Ī
 ÀĪÇØ ¹«¿ªÀ» ÁèÇÑ ±â¼¼ÀĪÀüÀĪ °æÁ!ÀüÀĪÁö ,øÇĪ´Ü°í ÆÇ´ÜμÇ´Á °æ¿¡¿¡ Èè÷ ÀĪ¿èμÈ
 ´Ü. ±×,±μ¶ ±â¼¼·Á·Ī ¼P°Ý»ó ¼ÁÁ¼¼ÇÆ°; ÀĪ¾³- °³¿-¼PÀĪ Á°±â ¶S¹°¿¡ ¼ÁÁ·Á·
 °; È°¹BÇĪ°Ô ÀĪ·ç¾Áö±â °í¶öÇĪ´Ü´Á ±,Á¶ÁüÀĪ ¾Á!À» Áö´Ī°í ÀÖ´Ü. ÀĪ¿¡ μÚ¶ó ±â¼¼
 °ø¿ÀÜ´Á ¾ÇÇàÇĪ°í ÀÜ ÇĪ°Á ±â¼¼¿¡ ´èÇĪ¿¶¶¶°ÇÑ ±â¼¼·á,| Áæ°DÇĪ°Ô ¹PÁö ,øÇØÁöμμ ,D,¶´Ü
 ´Á ¿ì·Á,| °®°Ô μÇ°í, ±â¼¼¿¡ ´èÇÑ °ÉÁöÀĪ Áæ°DÈ÷ ÀĪ·ç¾ÁöÁö ,øÇÑ ¼Á±â¼¼¿¡ ´èÇØ
 ¼´Á ¶öÀĪ¼±¼P,| ÁèÇÑ ±â¼¼ÀĪÀüÀĪ ¼P,³μÇ±â ¼±Áö ¾Æ´Ü. ¼ÇÁ!·Ī ¶öÀĪ¼±¼P´Á ÇYÁØÈ-
 μÇ°í, »ó´èÁüÀ,·Ī ´Ü¼PÇĪ,ç, ¼P¼±â¿¡ Áç¾μç ±â¼¼ÀĪ °æ¿¡¿¡ ÁÖ·Ī ÀĪ·ç¾Áö°í ÀÖ
 ´Ü²).

¿Û±¹ÀĪÁ÷ÁçÁöÁÜ´Á ÇØ¿Û¿¡ ÀÜÈ,»ç,| ¼³,³ÇĪ°Á °ÍÀ,·Ī¼ ¶öÀĪ¼±¼P¿Ī ,¶Áü°;Áö·Ī ±â

2) ¹°·D ,Dμç ¶öÀĪ¼±¼P ±â¼¼ÀĪ ÀĪ,·´Ü´Á °ÍÁ° ¾Æ´Ī´Ü. Á÷ÁÁÁÇ CDMA ±â¼¼°ú °°ÀĪ ¼Á±â¼¼ÁÇ
 °æ¿¡¿¡μμ ±â¼¼°ø¿ÀÜ¿Ī ±â¼¼¼öÇYÁÜ°; ÇÖÁÇ,| ÀĪ·è ¼ö ÀÖÀ,ç ¶öÀĪ¼±¼P´Á ¾DÁ!μçÁö ÀĪ·ç
 ¾Áú ¼ö ÀÖ´Ü. ÁÖ±Ü R&D¿¡ ÆÈ-ÇĪ°Á ±â¼¼μéÀĪ °ü,£°Ô Áö°;ÇĪ°í Àü¹YÁüÀ,·Ī ±â¼¼·Á·Ī°;
 Áö°;ÁB¼¼,| °,ÀĪ°í ÀÖ´Ü´Á Á!À» °·¾ÈÇÖ ¶S, ¼Á±â¼¼ÁÇ ¶öÀĪ¼±¼P´Á °è¼Á Áö°;ÇÖ °ÍÀ,·Ī ¿
 »óμÈ´Ü.

ÇÏ°í enclave^{3.3} Á, ÀçÇÑ'Ù, é, ±×, °í ¾À'À ½ÁÁ;ç; Æ½ÇØ'ö, °Ù, é ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ç; Á ¾Æ¹« ±âç°µµ ,øÇÒ ½°; ÀÖ±â ¶S¹°ÀÌ'Ù. ±Ø'ÜÀùÀ, .Î'Á çÜÄö±â¾ÀÌ °ü.Á ¾Æ¹ÁÇ 'onÈç À²ÀùÀÌ' °±¹±â¾µÆÀ» ½ÁÀàç;¼ ±, ÀàÇØ'ö, °í µ¶Á;ÀùÀÌ ÁöÀS, | '°, °, é¼ ±â¼í. á.Î ,¹À° µ.À» ÇØçÛ.Î ½Ü±ÝÇÑ'Ù, é çÀÈ÷.Á ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ÀÇ ±â¼íç.ª.® ÁàÀùç; °ÌÁ±ÀùÀÌ çµÇà À» °çÄ¥ ç; .Áµµ ¾ÁÖ ¾Æ'Ù. ÀÌ Á;ç;¼ ÁBçäçÑ ÀSÄ;ç; | Á÷ÁöÇÍ'Á °ÍÀÌ ¹Ù.Î µÜç;¼ ¾ð±PÇÒ ±â¼íÆ±PÈç°úÀÌ'Ù. ±â¼íÆ±PÈç°ú, | ÀèÇØ çÜÄö±â¾À° ¾Æ°Ö ,ð, £°Ö ÁðÁÚÀ-Ä; ±¹ÀÇ ½ÇÁùÀùÀÌ ±â¼í½öÁØ Á;°íç; ±âç°ÇÍ°Ö µÇ'Á °ÍÀÌ'Ù.

2) çÜ±¹ÀÌÁ÷ÁçÁðÁÚÀÇ ±â¼íÆ±PÈç°ú

¾Öç;¼ °, ¾ÖµíÀÌ çÜ±¹ÀÌÁ÷ÁçÁðÁÚÀ ±â¼íÀÌÀùÀÇ ÁBçäçÑ ½°ÜÀÌ±â'Á ÇÍÁö, , ñÀù ÀÚÁ¼; ±â¼í°, ÈÈ¶ó'Á Á; ¶S¹°ç; ÀÚÁ°ÇÍ, é ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ÀÇ ±â¼íç.ª.® Á;°íç; ±âç°ÇÍÁö ,øÇÒ ç; .Á°; ¾ÁÖ ¾Æ'Ù. ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ÀÇ ÀÒÀàç;¼ °¼ ¶S çÜÄö±â¾ÀÌ ,ð±â¾À, .Î°ÌÁÍ ±â¼íÀ» ÀÌÀù¹P'Á °Íµµ ÁBçäçÍÁö, , 'öç; ÁBçäçÑ °ÍÀ° ±â¼íÀÌ ÀÚ±¹ÀÇ °ü.Á °Ð¾B.Î °; 'ÉÇÑ ÇÑ ,¹ÀÌ Æ±PµÇµµ.Î ÇÍ'Á °ÍÀÌ'Ù. ÀÌ°ÍÀ» ±â¼íÆ±PÈç°ú¶ó°í °Í, ¥'Ù. ±â¼íÆ±PÈç°ú(spillover effect)¶ó'Á °³³àÀ° çÜÄö±â¾ÀÌ ±â¼íÀ» °±¹È-½ÁÑ °, ÈÈÇÍ°ÍÀÚ ÇÒç; µµ °Ö±, ÇÍ°í ±â¼íÀ° ½°¼°»ó çÜ°Í¼°À» °®í ÀÖ¾ çÌÀùÇÍ°Ö °, ÈÈµÇÁö ,øÇÍ°í ÁðÁÚÀ-Ä;±¹À, .Î °ÑÁÀ Èè. °³²Á'Ù'Á Á;ç; À·;çÑ'Ù(Blomstrom et al, 1999).

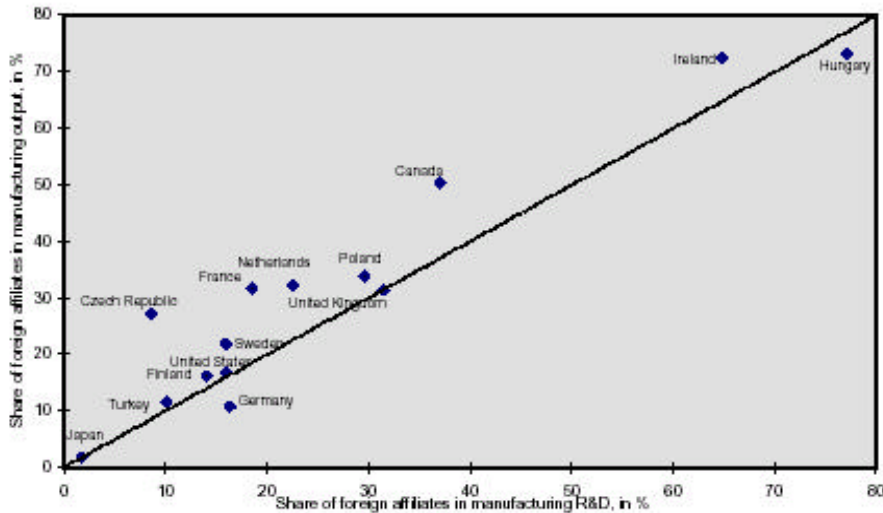
±â¼íÆ±PÈç°úç;Í °ü. ÁµÈ °íÀÇ'Á Á°Ö µÌ °Ð¾B.Î °³¶¶'Ù. Á¹Á°, »ý»é¼° ¹× °æÁ¹BÀù °ú °ü. ÁµÈ °íÀÇ.Î¼ ±â¼íÆ±PÈç°ú; °á°úÀùÀ, .Î ½ÇÇöµç°í ÀÖ'À³Ä, | ç±, ÇÍ'Á °ÍÀÌ 'Ù. ±â°»ÀùÀÌ °üÆÀ° çÜ±¹ÀÌÁ÷ÁçÁðÁÚÀ; ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ÀÇ »ý»é¼°À» Á;°í½Á×'Á°;ç; ÀÖ 'Ù. ,¾ çÜ±¹ÀÌÁ÷ÁçÁðÁÚÀ; ÀÇÇÑ »ý»é¼° Á;°í; ½ÇÁöµÈ'Ù, é, ±×°ÍÀ° ±â¼íÆ±PÈç°ú; ±, Á¹ÁùÀ, .Î ¾¶»° ÀÌ.ç¾Á³'ÁÁö'Á ,ð, £°ÚÁö, , °á°úÀùÀ, .Î çÜÄö±â¾ÀÌ ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ ÀÇ ±â¼í.Á Á;°íç; ±âÁ±ÀùÀÌ çµÇàÀ» °çÆÈ °ÍÀ, .Î ÇØµµÈ'Ù'Á °ÍÀÌ'Ù. ÀÌç;Í °ü. ÁµÈ °æÇèÀù ç±, 'Á ±¹Á;ÀùÀ, .Î »ó'çÈ÷, ,¹ÀÌ ÀÌ.ç¾Á® çÒÀ, ,ç, ,¹, î ç±, ,ç; | Á;çÜÇÍ°í'Á 'è°Í°Ð çÜ±¹ÀÌÁ÷ÁçÁðÁÚÀ; ±¹³»ÁðÁÚÀ; °ñÇØ ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ÀÇ »ý»é¼° Á;°íç; 'ö Á°Ö ±â ç°ÇÑ'Ù'Á °á°ú, | Á;½ÁÇÍ°í ÀÖ'Ù(±è±±¹ çÜ, 1999). ÀÌ. -ÇÑ ½ÇÁö°Ð¼°ç;¼ ÀÖ, ñÇÒ Á;À° ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ÀÇ ±â¼í½µæ ç.ª.®(absorptive capabilities)ÀÌ ¾, ¶³² çÌ½öÇÑ°íç; µ¶¶ó çÜ ±¹ÀÌÁ÷ÁçÁðÁÚÀÇ »ý»é¼° ¹× »è¾¹BÀù ±âç°Èç°ú; 'P¶óÁö'Á °ÍÀ, .Î °³², °³°í ÀÖ'Ù'Á »ç½ÇÀÌ'Ù. 'Ù'Á ,»ÇÍ, é, çÜÄö±â¾ÀÇ ±â¼íÆ±PÈç°ú'Á ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ÀÇ ç°Ç°ú »óÈÈÀÚçè À» ÀèÇØ °áÁµÈ'Ù'Á °ÍÀÌ'Ù. ÀÌ. -ÇÑ ,éç;¼, ÀÌ °Ð¾BÀÇ ç±, 'Á ÀÖ±Ù çÜÄö±â¾ÀÇ ±â ¼íÆ±PÈç°ú, | ÁðÁöÇÒ ½ö ÀÖ'Á ÁðÁÚÀ-Ä;±¹ÀÇ Á¶ÇÀÌ ¹«¾ÀÌ'°; | ÀÈ'Áµ¥ 'ö ,¹À° °ü ½ÆÀ» ±âç;ÀÌ°í ÀÖ'Ù(UNCTAD, 1999).

µÑÁ°, ±â¼íÆ±PÈç°ú; ±, Á¹ÁùÀ, .Î ¾¶»° ÀÌ.ç¾Á³'ÁÁöç; 'èÇÑ ½ÇÁ¹Àù Áç±ÙÀ, .Î¼ ±â¼íÆ±PÈç°úÀÇ °æ.Î, | ÁB½ÆÀ, .Î ç±, °; ÁöÇàµç°í ÀÖ'Ù. ÀÌ °Ð¾B'Á ±â¾¹ÁB½ÆÀÇ »ç .Èç±, °; ÇÈ½öÀùÀÌ¹Ç.Î ¾Æ± ç±, µÇ¾¾ ÇÒ °Ð¾B°; ,¹'Ù. çÜÄö±â¾ÀÇ ±â¼íÀÌ ÁðÁÚ À-Ä;±¹À, .Î Æ±PµÈ ½ö ÀÖ'Á °æ.Î'Á Á°Ö 4°³ °Ð¾B.Î ±, °ÐÇØ °¼ ½ö ÀÖ'Ù(OECD,

«Εἰς τὸ ἄλλο» αἱ ἀλλοδαπὲς ἐπιχειρήσεις ἀποδίδουν ὅτι, ἐν τῷ 2001, ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων ἐστὶν ἀπὸ 70% ἕως 80% ἐν τῇ ἑλλάδι, ἐν ὅτι ἐν τῇ ἠνωτέρῳ ἑλλάδι ἐστὶν ἀπὸ 2-3% ἕως 10% ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων. Ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων ἐστὶν ἀπὸ 20% ἕως 30% ἐν τῇ ἠνωτέρῳ ἑλλάδι.

<πιν. 1> Ἡ ἀλλοδαπὴ ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότητα ἐν τῇ ἑλλάδι ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων ἐν τῇ ἠνωτέρῳ ἑλλάδι

Πηγή: OECD, Measuring Globalisation, 2001, 27.

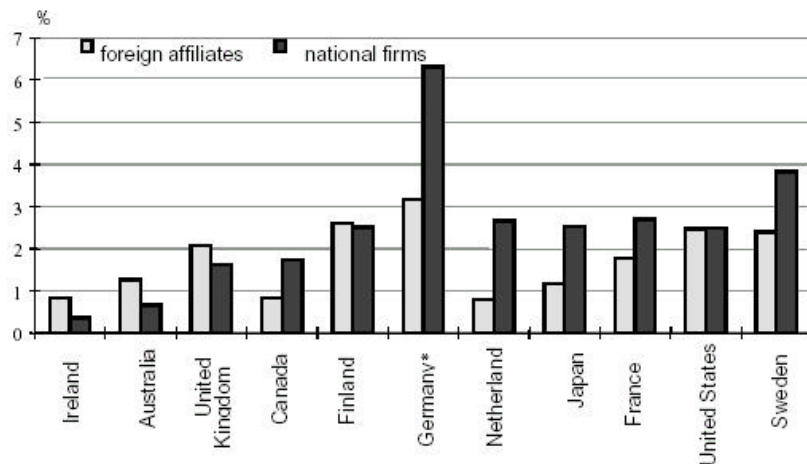
Ἡ ἀλλοδαπὴ ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότητα ἐν τῇ ἑλλάδι ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων ἐν τῇ ἠνωτέρῳ ἑλλάδι

Ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων ἐστὶν ἀπὸ 70% ἕως 80% ἐν τῇ ἑλλάδι, ἐν ὅτι ἐν τῇ ἠνωτέρῳ ἑλλάδι ἐστὶν ἀπὸ 2-3% ἕως 10% ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων. Ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων ἐστὶν ἀπὸ 20% ἕως 30% ἐν τῇ ἠνωτέρῳ ἑλλάδι.

3) Ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων ἐστὶν ἀπὸ 70% ἕως 80% ἐν τῇ ἑλλάδι, ἐν ὅτι ἐν τῇ ἠνωτέρῳ ἑλλάδι ἐστὶν ἀπὸ 2-3% ἕως 10% ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων. Ἡ μερίδα τῆς ὠφέλειας ἀπὸ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρησέων ἐστὶν ἀπὸ 20% ἕως 30% ἐν τῇ ἠνωτέρῳ ἑλλάδι.

·Ù. ÀÌ ÁΒζι¼ Ä³³ª·Ù, μ¶ÁÌ, ³×´ú¶õμα, ÀÌ°»ζι¼·Á ζÜÄõ±â³¼μεÀÇ R&D ÁõÀÚ°ñÀ²ÀÌ ³»±¹±â³¼ΑÇ Àý¹Ýζιμμ ¹ÏÄ;Áõ ,οÇÌ·Á °ÍÀ,·Î ³ªÀ,³ªοί ΑÖ·Ù. ¼ÁÁ°, ¼ÇÀÚ°; οñ¼ΑÇÑ ¼õ ÁΘΑÇ R&D οñÀ²À» ³ªÀ,³»·Á ±×·ìÀÌ·Ù. ¹Ï±¹°ú ÇÉ¶õμα°; ÀÌζι ¼ΌÇÑ·Ù. ÀüÁ¼ÁùÀ,·Î ο¼ ¶S, ζÜÄõ±â³¼ΑÇ R&D Áý³¼μμ·Á ÀÌ¹ÝÀùÀ,·Î ³»±¹±â³¼ζι οñÇΘ ³.οÔ ³ªÀ,³·Ùοί ο¼ ¼õ ΑÖ·Ù.

<±×,² 2> ζÜÄõ±â³¼·ú ³»±¹±â³¼ΑÇ Á¼Á¶³¼ R&D ÁõÀÚ°ñÀ² οñ±³

ΑÖ : (1) 1994ªª ÈªÀ° °;Àª ÄÖ±Ù ³ªμμ ±ªÁΘ, (2) R&D οñζè / ,ÁÁª ÈªÀ° »ý»è, * 500·è R&D Áý³¼μμ·Ç ¥°»
 ÀÛ·á: OECD, Globalisation of Industrial R&D, 1999, 22ÂÈ, <±×,² 7>.

³;À,·Î ζÜÄõ±â³¼ΑÇ R&DÀÇ ¼°ÝÀ° ¼¶¶°ÇÑ°;ζι ·èÇÑ °ü¼ΕΑÌ·Ù. ÀÌζι °ü·ΑÇÌζ©, KuemmerleÀ° ζÜÄõ±â³¼ΑÇ R&D À·ÇüÀ» Á°Ô μÌ ±×·ìÀ,·Î ³ª·Ç¼¼·Ù(Kuemmerle, 1997). ÇÑ ±×·ìÀ° ,ð±¹ È°ζèÇü R&D(home base exploiting R&D)·Î¼ ζÜÄõ±â³¼ΑÇ R&D ÁõÀÚ ,ñÀùÀ° ,ð±â³¼ΑÇ ±ª¼¼À» ÁõÀÚÀ·Ä;±¹ΑÇ ÇõÁõ¼ÇÁζι ,Á°Ô °·ÇüÇÌ·Áμ¥ ΑÖ ¼¶Áõ·Ù. ·Ù,¥ ÇÑ ±×·ìÀ° ,ð±¹ ±ªζ·Çü R&D(home base augmenting R&D)·Î¼ ζÜÄõ ±ª³¼ΑÇ R&D ÁõÀÚ ,ñÀùÀ° ,ð±â³¼ΑÇ ±ª¼¼·Á Á¼°íζι ±ªζ·ÇÌ±ª ÀÇÇÌζ© ÇõÁõ±ª¼¼À» ¼¶ μæ;ªÈ°ζèÇÌ·Áμ¥ ΑÖ¼¶Áõ·Ù. ÀüÀÛ°; ,ð±â³¼ ±ª¼¼ΑÇ »ó³¼È- ÈªÀ° »ó³¼ζè °³¹Βζι ÁΒÁ; ÀÌ ΑÖ¼¶Áõ·Ù,é, ÈÄÀÛ·Á ±ªÄÈ±ª¼¼ ÈªÀ° ζõμ±ª¼¼ ζ·±, ¹× °³¹Βζι ÁΒÁ;ÀÌ ΑÖ¼¶Áõ·Ù°í ÇÒ ¼õ ΑÖ·Ù. μû¶ó¼·Á ÁõÀÚÀ·Ä;±¹ΑÇ ΑÖÁªζι¼·Á ζÜÄõ±â³¼ΑÌ ÈÄÀÛ À·ÇüΑÇ R&Dζι ζªÁ; À» μÑ °ÍÀ» ±ª·èÇÌ±ª ¼±·Ù.

ÀÌζι °ü·ΑÇÌζ©, °³¹¶, ζÜ(O. Gassmann et al., 1998)·Á ÁÁÁ° ¼ª»ÇÁ;À» Á¼°οÇΘΑÖ°í ΑÖ·Ù. ±×μεÀ° ¼ªª°èÀù Á·ζιζι¼·ΑÇ »è³¼ R&D Á¶Á··ÀÌ¶ó·Á ³¹¹°ζι¼, ±¹³»ΑÇ R&D ζª ··ÀÌ ÇÛ¼Ε±ª¼¼À» °³¹ΒÇΘ³¼¼ ¼õ ΑÖ·Á ζ·ÇÀ» °·ÁΒÁõ ,οÇÑ ÁΒÁõ±¹ΑÇ ·æζι ζÜÄõ±â³¼ζι °Ô ÇÛ¼Ε±ª¼¼À» ±¹³»ζι¼·Α °³¹ΒÇÒ °ÍÀ» ζªª·ÇÌ·Á °ÍÀ° Çõ¼ÇÀùÀÌÁõ ,οÇÌ·Ù°í ΑÖÁªÇÌ°í

ÀÖ'Û. ±×μéÀ° 'çÀŞ·Ð 'è'Àç; 'Û°è·ÐÀÇ ÀÒÀàç;¼· Áç±ÙÇİ°í ÀÖ'Áμ¥, çÛÀõ±â¾À° Àİ'Û ÀÛ'ÀÀÇ Á|Ç'À» ÇõÀõ½òç;ç; À° 0-çùÇİ'Á μİÀÇ çñÀùÀ» 'P¼Çİ±â ÀŞÇØ çð±â¾ÀÇ ±â ¼áÀ» 'È°ç'è'Çİ'Á R&Dç; ÁÖ·ÁÇİ'Á °ÍÀİ 1'Û¼±Çİ'Û'Á °BÇØç; | 1àÈ±°í ÀÖ'Û. ±× ÈÄ Àõ ÀÛÀ-Ä;±1Àİ ÀİçÍ °°À° ÀÀçè±â¼áÀ» ¼ÀμαÇİç;é¾±â¼áçª. 0Àİ ÀİÁ× ¼ÖÁØç; μμ'PÇİ°0 μÇ ç;é çÛÀõ±â¾À° 0ñ·1¼Ø çð±â¾ÀÇ ±â¼áÀ» 'Çà»ó'¼ÁÁ°±â ÀŞÇÑ R&D·İ àüÈ'Çİ'Á °ÍÀİ ÈçÀ²ÀùÀİ ±â¼áÀü. «Àİ¼ó°í °-Á¼Çİ°í ÀÖ'Û.

3. ±¹³»ÀõÃà çÛÀõ±â¾ÀÇ ±â¼áÀİÀüÈç°úçÍ R&D ÇõÈ²

1) çÛ±¹ÀİÁ÷ÁçÀõÀÛÀÇ »ý»è¼PÈç°úç; 'èçÑ ç¬±, μçÇà

±¹³»ç; À-ÀÖμÈ çÛ±¹ÀİÁ÷ÁçÀõÀÛÀÇ ±â¼áÀİÀüÈç°úç; 'èçÑ ç¬±, 'Á ¾ÆÁ÷±İÁõ , 1° Æ À° ¾Æ'İÁõ ç; çÛÈ-ÀŞ±â ÀİÈÄ 300%¼ 'P·ç; | 0Ñ'Á , 1° ÁõÀÛ°; Àİ·ç¾Á°³°í ±¹³»ç;¼ μμ ±â¼áç; 'èçÑ °ü¼ÆÀİ 'èÆ 'Á¾³- Á;ç; 0ñÁB¾¼¼ ¼S ¾ÒÀç;·İ , 1° ¼ÆÁpç¬±, °; Àİ·ç¾ Áú °ÍÀç;·İ ±âè'èμÈ'Û. °» Àýç;¼·Á çÛÀõ±â¾ÀÇ ±â¼áÀİÀü È±À° ±â¼áÆ±PÈç°úÀÇ °áú·İ ±¹³»æÁç;ç; °úç¬ »ý»è¼P Á°í Èç°ú; ÀÖ¾¼·ÁÁõç;ç; 'èçÑ ±×°ÉÀÇ ç¬±, °áúç; 'èÇØ °É. «Çİ°0 ¼Ø°ÇØ°±â·İ ÇÑ'Û.

ÀÖÀİ¹ü;çÇõÁ±Á(1991)ç; μü,ç,é, Á|Á¼¾· Àü¼¼ç; | 'è»óÀç;·İ ÇÑ °Ð¼ç;ç;¼·Á çÛ±¹ÀİÁ÷ÁçÀõÀÛ°; »ý»è¼ç; ±âÁ±ÀùÀİ çμÇàÀ» 1İÆÉ °ÍÀç;·İ 3aÁ, 3a°í ÀÖÀç;ç, °30° ¾ÆÁ¾¼ °Ð¼ç;ç;¼·Á çÛ±¹ÀİÁ÷ÁçÀõÀÛ°; »ý»è¼P Á°í Èç°ú; 1B°BμÇ¾¼'Û. ±èÁØμç;ç;È²»óÀİ(1998)ÀÇ °æç; Á|Á¼¾·Á 'è»óÀç;·İ ÇÑ °Ð¼ç;ç;¼·Á çÛ±¹ÀİÁ÷ÁçÀõÀÛ'Á »ý»è¼P Á°í Èç°úç; | 1BÈÖÇİ 'Á °ÍÀç;·İ 3aÁ, 3μÁõ, Áè°èÀùÀç;·İ À-ÀÇÇİÁõ ¾ÆÀ° °ÍÀç;·İ °Ð¼çμ¾¼'Û. ±è¼ÁÁø(1999) À° ¾ÒÀÇ μİ ç¬±, çÍ'Á 'P, ® ±â¾·Á÷çØÀÇ °Ð¼PÀ» ¼ÀμμÇİç'Áμ¥, ¼ÇÁõ°Ð¼P °áú'Á ±è ÁØμç;ç;È²»óÀİÀÇ ç¬±, çÍ çñÀü;ç;Áõ·İ çÛÀõ±â¾Àİ »ý»è¼P Á°í Èç°úç; | 3aÁ, 3»±â'Á ÇİÁõ ç; Áè°èÀùÀç;·İ À-ÀÇÇİÁõ ¾Æ'Û'Á °ÍÀç;·İ 3aÁ, 3μ'Û. °;Àá ÀÖ±ÙÀÇ ç¬±, çÍ Àİ°±â(±Û°É) ÀÇ 'çÛ±¹ÀİÁ÷ÁçÀõÀÛ »ý»è¼P Æ±PÈç°ú °Ð¼PÀ» μé ¼ö ÀÖ'Áμ¥, Àİç; μü,ç,é çÛÀõ±â¾À° »ý»è¼P Á°í Èç°úç; | 3aÁ, 3»°í ÀÖÀç;ç Áè°èÀùÀç;·İ μμ À-ÀÇÇÑ °ÍÀç;·İ 3aÁ, 3μ'Û. μç ç¬±, ÀÇ °áú; Áè°èÀùÀç;·İ À-ÀÇÇÑ °ÍÀç;·İ 3aÁ, 3- °Íç; 'èÇİç°, ÇÈÀÛ'Á ÀÖ±ÙÀÇ ÀÛ·á (1997-2000)ç; | 'è»óÀç;·İ ÇÑμ¾¼ ÀÌÀ-, | ÁÉ°í ÀÖ'Û. Áí °ú°Á çÛÀõ±â¾ÀÇ ¼ÆÀõ±â¼á 1× °æçμ³èÇİç;ç; | ±¹³»»è¾ÀÇ Àü¹ÝÀùÀİ ÈçÀ²¼P Á°í·İ Àİ¾Áú ¼ö ¾¾¼'ø Àà¾Øç;ç;ÀİμéÀİ ÀÖ±Ù μé¾Á Á°ÁμÈÄ,·İ¼ çÛÀõ±â¾ÀÇ »ý»è¼P Á°í Èç°úç; | °Ð, íÇİ°0 3aÁ, 3μ'Û'Á °ÍÀİ 'Û.

±×°ÉÀÇ ç¬±, °áúç; | Á¾ÇØÇØ °¼ ¼S, ±¹³»ç; ÀõÃàçÑ çÛÀõ±â¾À° °áúÀùÀç;·İ »ý»è¼PÀ» Á°í Çİ'Á ±âÁ±ÀùÀİ çμÇàÀ» 3aÁ, 3»°í ÀÖ'Á °ÍÀç;·İ Æ¾ÇÇØ ¼ö ÀÖ'Û. 'Û¼ »Çİç;é, çÛ ±¹ÀİÁ÷ÁçÀõÀÛ'Á ±â¼áÀİÀü°ú ±â¼áÆ±PÈç°úç; | ÁèÇİç° ±¹³»»è¾ÀÇ ±â¼á·Á È±À° »ý»è¼P Á°íç;ç; | À¹BÇB'Û°í °¼ ¼ö ÀÖ'Á °ÍÀİ'Û. ÀİçÍ °ü·ÁçÑ ç¬±, 'Á ¾ÒÀç;·İ ç;ç;ç;ç;°óÀÇ ±â

1/4 1/4 μαεζ^a. ② ζ_i °üçÑ °-1/4 ðμéÀ» Æ÷ÇÒÇĬζ© °ðζ_i , 1ÀĬ ÀĬ·ç¾Á^{©3}ß ÇÒ °ÍÀ₃·Î »ý°çμÈ°Û. ÀĬÇĬζ_i 1/4 °Á ±, 1/4 1/4 ÁüÀ₃·Î ζÜÄö±â¾ÀÇ ±â1/4 1/4 ÀĬüü°, ±â1/4 1/4 Æ±PÀ» ÀŞÇÑ ζÜÄö±â¾°ü ±¹³» »ê¾°°fÀÇ ζ⁻è, ±x₃°°í ζÜÄö±â¾ÀÇ R&D°_i ¾¶¶»°Ô ÀĬ·ç¾Áö°í ÀÒ·ÁÁö₃ | »ìÆ^o , ±â·Î ÇÑ°Û.

2) ±¹³» ζÜÄö±â¾ÀÇ ±â1/4 1/4 ÀĬüü

2Áýζ_i 1/4 ζ_i , ② °Á ζÜ±¹ÁĬÁ÷ÁçÁöÁÜ È±À° ζÜÄö±â¾ÀĬ ¶óÀĬ 1/4 1/2 , | ÁeçÑ ±â1/4 1/4 μμÀÒÀÇ ÁÓ ζ^aÁĬ¾ÁÀ^{1/4}» ÁóÁüÇĬζ⁻Û. ζ_i , ③ ¶óζ_i 1/4 μμ ÀĬ·ÇÑ Çö»óÀĬ 3a₃ 3a°í ÀÒ·ÁÁö₃ | »ìÆ^o 1/4 ÇÈζ^a°_i ÀÒÀ» °ÍÁĬ°Û. ÀĬζ_i °ü·ÁÇØ^{1/4} °Á ±â1/4 1/4 μμÀÒÀÇ ÁÒÁ₃ | 3»±¹±â¾°ü ζÜÄö±â¾À₃·Î ±, °ÐÇÑ Á¶»ç°_i ¾¶±¹Áö ÀĬ·ç¾ÁöÁö ¾È°í ÀÒ¾, °ÛÆĬüÁĬ Áö°ÁμéÀ» ÁeçØ »ìÆ^o 1/4 1/4 °Ûζ_i ¾°Û.

ÀüÁÜ»ê¾ζ_i ÁóÁüÇÑ ζÜÄö±â¾ÀÇ 1/4 ÇÁÁ₃ | ζ⁻±, ÇÑ ζÖÀ±Á¾(1994)ζ_i μü, £, é, ζÜÄö±â¾μé À° ÇØζ_Ü , ð±â¾À₃·Î°ÍÁĬ ¶óÀĬ 1/4 1/2 °è¾À» ÁeçĬζ© ±â1/4 1/4 » μμÀÒÇĬ°í ÀÒ°Û. ÁÖ±Û 1/4 1/4 ÇÑ »ê¾ζ⁻ζ⁻±, ζØÀÇ ‘ζÜ±¹ÁĬÁöÁÜ±â¾° °æζμ^{1/4}ÇÁÁ Á¶»ç°_i 1/4 μμ ÀĬζ_i À»çÇÑ °á°ü°_i È°ÁĬμç °í ÀÒ°Û(ÁàÁ±Á¾¾μÇĬ°°±â¹μÇÑ°° 1/4 , 2002). ÀĬζ_i μü, £, é, ζÜÄö±â¾ÀÇ ±â1/4 1/4 μμÀÒζØ Áß ÇØ ζ_Ü , ð±â¾ÀĬ^{3a} °èζ⁻±â¾ÀÇ °ñÁßÁĬ ÀüÁ^{1/4}ÀÇ 3/4 Áμμ₃ | Á÷ÁóÇĬ°í ÀÒ°Û. ±x °ÛÁ^{1/4}·Î ÁĬ¹Ý ζÜ±¹±â¾μéÁĬ 20% Áμμ₃ | Á÷ÁóÇĬ°í ÀÒ°Û. ÇÑ±¹±â¾μé·Î°ÍÁĬÀÇ ±â1/4 1/4 μμÀÒÀ° 5.3%ζ_i °Ò°üÇĬ°Û. ÀĬ °á°üζ_i μü, £, é, ζÜÄö±â¾À° ζÜ±¹, ÆÈ÷ , ð±â¾°ü °èζ⁻±â¾À₃·Î °ÍÁĬÀÇ ±â1/4 1/4 μμÀÒÁĬ »ó°çÈ÷ È°¹ßÇĬ°Û·Á Á_iÀ» ¾È 1/4 ÀÒ°Û. ζ_i , ③ ¶ó ÀüÁ^{1/4}ÀÇ ±â1/4 1/4 μμÀÒ Áßζ_i 1/4 ζÜÄö±â¾ÀĬ Á÷ÁóÇĬ°Û °ñÁßÁ° ÁμÈ°ÇÑ Áè°èÀÇ °ÍÀç·Î ÀĬÇĬζ© Æ¾ÇÇÒ 1/4 ¾°Áö , , UNCTADÀÇ Á¶»ç°°á°üζ_i °ñÁß¾ 1/4 ¶S ζÜ±¹ÁĬÁ÷ÁçÁöÁÜ°_i ±PÁöÇÑ ÁÖ±Û 1x ÇàÈÀ ζ_i °Á ζÜÄö±â¾ÀĬ Á÷ÁóÇĬ°Û °ñÁßÁĬ °ü, £°Ô °Á °ÍÀ₃·Î ζ¹»óÇØ 1/4 1/4 ÀÒ°Û.

<ÇŸ 1> ±¹³» ζÜÄö±â¾ÀÇ ÁÖζ_ä ±â1/4 1/4 μμÀÒζØ(Àü»ê¾)

±â1/4 1/4 μμÀÒζØ	ð±â¾° / °èζ ⁻ ±â¾°	±âÁ ₃ ζÜ± ¹ ±â¾°	ÇÑ± ¹ ±â¾°	ÀüÁ ₃
°Ç ^{1/4} ¾	342	89	23	454
°ñÁß	75.3	19.6	5.1	100.0

ÁÖ : 422°3»ç₃ | °è»óÀ₃·Î ÇÑ °¹1/4 ÀÁ°á ±âÁÖ
 ÁÜ·á: ÁàÁ±Á¾¾μÇĬ°°±â¹μÇÑ°° 1/4 , 20003a ζÜ±¹ÁĬÁöÁÜ±â¾ÀÇ °æζμ^{1/4}ÇÁÁ °Ð^{1/4}°á°ü,
 »ê¾ζ⁻ζ⁻±, ζØ, 2002.

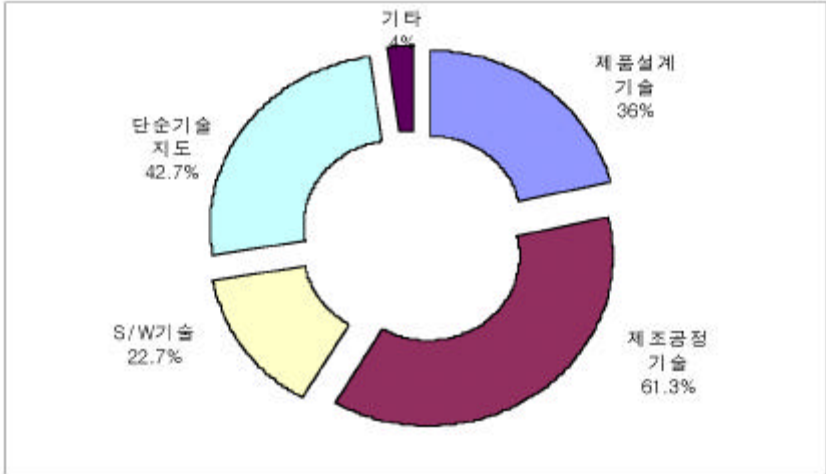
3) ±¹³» ζÜÄö±â¾ÀÇ ±â1/4 1/4 Æ±PÈζ⁻°ü

2Áýζ_i 1/4 °, ¾ÐμíÁĬ ζÜ±¹ÁĬÁ÷ÁçÁöÁÜÀÇ ±â1/4 1/4 Æ±PÈζ⁻°ü·Á 1/4 Á÷ζ⁻è, 1/4 Æζ⁻è, ÁĬ·ÁÁĬ μζ, R&D μĭζ_i ÀÇÇØ ÀĬ·ç¾Áö°Û. °ç °Ð¾ζ_i 1/4 ¾¶·Á Áμμ ±â1/4 1/4 Æ±PÀĬ ÀĬ·ç¾Áö°ÁÁö , | ÁμÈ°ÇĬ°Û Æ¾ÇÇÒ 1/4 °Á ¾°Áö , , ζÜÄö±â¾ÀÇ ±¹³»»ê¾°üÀÇ ζ⁻è°_i ¾¶·Á Áμμ 1ÐÀç

ÇÑ° ııçı ˆÀÇÇØ °ı ˆÆÇØ¼ ½öˆÁ ÀÖÁ» °İÁİˆÙ. ÀİˆÇÑ ˆÁıçı¼, ±¹³» çÜÄö±â¾ÀÇ °ç °Đ¾ß
ºº çˆºè,ı °ÈĀçØ °,±âˆİ ÇÑˆÙ.

½öÁ÷çˆºèçÍ °ü. ĀÇİç° »è¾ççˆ±,çøÀÇ ¼ÇĀĀĀ»ççı μü, f, é, Äü»è¾çÀ» ˆè»óĀ. İ ÇÑ 969
º³ ¼³¹®Ā»ç ĀˆÈçĀĀˆä±â¾ AB ±¹³» °ü. Ā±â¾çı °ø¼ĀĀüĀİ°Ç °ñ°ø¼ĀĀüĀİ°Ç ±â¼üĀİĀü
Ā» ÇßˆÙ°ı ıàÈü çÜÄö±â¾À° 75°³»ç. İ çĀĀ, çμˆÙ. çÜÄö±â¾ÀÇ ±â¼üĀĀ±ĐÈç°ú°ı ½öÁ÷çˆ
ºèçı¼ °ıĀà È°ıBÇİ°Ö Āİ. ç¾ĀÁú ½ö ĀÖˆÙˆĀ ÁıĀ» °ı. ĀÇÖ ÇS, »óçÈ÷ ıİÈıÇÑ °áúŹó
ˆĀ ÁıĀİ , ÖĀü ĀóĀüμç¾¾ ÇØ °İÁİˆÙ. ĀĀˆä±â¾ 75°³»çÀÇ ±â¼üĀİĀü °Đ¾ßçÍ °ü. ĀÇØ¼
ˆĀ ÁıĀŹ°öĀ±â¼ü °İ¹®(61.3%)Āİ °ıĀà Ā°Ö çĀĀ, çā°ı ĀÖˆÙ. Āİ °áúˆĀ Ç°Áú, »Ź»è¼
μıçı ˆèÇÑ ±â¼üĀöçøĀİ °ıĀà È°ıBÇİ°Ö Āİ. ç¾ĀÁöˆÙˆĀ çÜÄö±â¾ÀÇ Āİ¹ŸĀüĀİ °æçâçı °İ
ÇÖÇİˆĀ °İÁİˆÙ. ±× ˆÜĀ¼. İ ˆÜ¼ö±â¼üĀöμ(42.7%), ĀıÇ°¼³ºè°İ¹®(36%)çı¼ çÜÄö±â¾
ÀÇ ±â¼üĀİĀüĀİ , ıĀİ Āİ. ç¾ĀÁö°ı ĀÖˆĀ °İĀ. İ çĀĀ, çā°ı ĀÖˆÙ. ĀÖçä ±â¼üĀİĀü ˆè»óĀº
Āß¼Ö±Ö, ðÀÇ ÇĪĀ»¾Ā¼³ª °İÇ°ĀŹ°P¾Ā¼é. İ ĀŹ»çμÇ¼ˆÙ. Āİ,ı ĀèÇØ °¼ ÇS, ĀüĀ¼ĀüĀ. İ
çÜÄö±â¾çı ĀÇÇÑ ½öÁ÷çˆºè»óĀÇ ±â¼üĀĀ±ĐÈç°úˆĀ ĄĀ±ıĀö È°ıBÇİĀö ĄĒĀ° »óĀĀİıç,
±â¼üĀĀ±ĐĀ° ĀÖ. İ çÜÄö±â¾ÀÇ ÈĀ¹æçı ĀŞıçÑ Āß¼Ö±Ö, ð ±â¾μéçı°Ö Āİ. ç¾ĀÁúĀ» ĄĒ ½ö
ĀÖˆÙ.

<±×,² 3> ±¹³» çÜÄö±â¾ÀÇ ĀÖçä ±â¼üĀİĀü °İ¹®

ĀÖ : 422°³»ç,ı ˆè»óĀ. İ ÇÑ °ı¼öĀĀˆä ±âĀö
ĀÜ. á: ĀĀĀ¼Ā¼çİ°ˆ±âıçÇÑ°¼, 2000ª çÜ±ıĀİĀöĀü±â¾ÀÇ °æçμ¼ÇĀĀ °Đ¼ººáú,
»è¾ççˆ±,çø, 2002.

½öÆççˆºè,ı ĀèÇÑ ±â¼üĀĀ±ĐÈç°úçı¼ ˆĀ °æĀıĀİ °ıĀà ĀßçäÇÑ ±âˆĒĀ» ÇÑˆÙ. °æĀıĀİ ¼Ē
ÇØ¼ö. İ ,ð¹æ μıĀ» ĀèÇÑ ±â¼üĀĀ±ĐÈç°ú°ı ÄçĀóˆĀ °İĀ. İ çĀĀ, çā°ı ĀÖˆÙ. ĀİˆÇÑ ˆÁıçı
¼, çÜÄö±â¾μéĀİ ±¹³» ç¾¼ö¼ĀĀçı¼ ˆĀçˆĀ °æĀı °-μμ,ı »ıĒ°,é, °æĀıĀİ ¼ĒÇİĀö
¾ĒĀªªºº. İ ¼ĒÇİĀö ¾ĒˆÙ°ı ıàÈü çÜÄö±â¾À° ĀıĀŹ°ÀÇ °æçı 15% ııçı °òúçİ°ı

é°í°ðàç °æì àì àì ÷éçí°á³ª ÷áì ÷éçí°ù° ÷ý°ççí°í àö°á °íà, ÷ ÷ªª, ÷ªª°í àö°ù. àìçì ìú, ÷, é çüäö±ªªµéàì ìµíà; àùàì çìàš, ÷ è°°, çòçì ìúµó »±±ªªµéàì ÷ààç ÷ò ÷òàì ÷ààçì¼ ±, ààµç°á³ª »ð. ð°ð áòàòçí±ª ÷à. áçì °ççì¼°àì á« °æçì°á »éªª àù áìàùà, ÷¼ ¶š °°. ÷ á°áö ÷èà° °íà, ÷ ÷, àì°ù. é°í°ðàç °æçì°á °æàì àì àéáòµç°í àöªª ÷ð¹æèç°ú ¶ç°á àùìàèèç°ú, ÷ àéçñ ±ª¼í. á á°í èç°ú; àùáö ÷èà° °íà, ÷ ÷ý°çµè°ù.

<Ç¥ 2> ±¹³» çüäö±ªªàì »¼°¼ààçì¼° ÷³ç°á °æàì°-µµ

	àùçò ÷éçí°áö ÷èà¼²		°°. ÷ ÷éçí°áö ÷èà¼²		°. àè		÷éçò		÷áì ÷éçò		àùà¼	
	°ç¼ò	°ñáb	°ç¼ò	°ñáb	°ç¼ò	°ñáb	°ç¼ò	°ñáb	°ç¼ò	°ñáb	°ç¼ò	°ñáb
àùªª	34	3.7	79	8.6	184	20.1	405	44.3	213	23.3	915	100.0
áìá¶ªª	26	4.3	56	9.2	137	22.4	268	43.9	124	20.3	611	100.0
è-çðáç°	5	4.8	5	4.8	20	19.0	47	44.8	28	26.7	105	100.0
±ª°èàª°ñ	2	2.6	4	5.2	16	20.8	43	55.8	12	15.6	77	100.0
àùàù; ÷àè¼ààª°ñ	6	4.7	13	10.2	28	22.0	58	45.7	22	17.3	127	100.0
á¹ð; ÷àç. á±ª±ª	1	3.7	3	11.1	8	29.6	13	48.1	2	7.4	27	100.0

àù. á: ààà±ª¼; µçí°°±ª; µçñ°¼, 2000ªª çü±¹àìáòàù±ªªàç °æçì¼çàà °ð¼°°á°ú, »éªªççì¼, çò, 2002.

àì. ààìµç°ú ÷. ÷. àçø¼°á ÷òçì¼ ÷ð±ðçñ çòà±ª¼(1994)àç ççì¼, çì¼ ÷àà, ÷ªª°í àö°ù. àìçì ìú, ÷, é ±¹³» àùàùªªàç ààµç°ú ÷àà° çüäö±ªªµéçì áªªççñ à°éçñ ±¹³» àì. áçì èùàòª° ÷ù á°ù. ÷ªª»éªªàì¼ò. ÷ àì. ààìµçìçì àççñ ±ª¼íà±ðèç°ú; á°ù°á á; à» °ªªèçò ¶š, àö±ù ççì, ÷ñ. òçñ ÷ªª»éªª à°¼° 1× ÷ààà» àççñ çüäö±ªªª à°á; 1× àì. áªç¼°à» »ð°çè± àðççñ àç¹ì; ÷ áö°í°í àö°ù°í çò ÷ò àòà» °íàì°ù.

4) ±¹³» çüäö±ªªàç R&D çòè²

±¹³»çì áòààçñ çüäö±ªªàç R&D çòè²çì °èçø¼°á çñ±¹ªªª±ª¼íàøèìçùè. çì »éªªççì¼, çòàç á¶ªª°á°ú; àà°è. ÷ »ìè°°, ±ª. ÷ çñ°ù. ÷òà, »éªªççì¼, çòàç ¼³¹°á¶ªªççì ìú, ÷, é çüäö±ªªª àð ççì¼, çìçìµçí°í àö°ù°í °áçñ ÷à¼°á àùà¼ 969°³ à°èçààªªªª àð 25.2%(244°³ ±ªªª), ççì¼, °í¼; çìçìµçí°í àö°ù°í àà°áçñ ±ªªª° 15%(145°³ ±ªªª); à°áöçíçò àùà¼àç 40% áµµ°; ççì¼, à¼; ÷òà°í àö°á °íà, ÷ ÷ªª, çµ°ù. áìá¶ªªàç °æçì ççì¼, çìçìµçí°í 30.5%, ççì¼, °í¼ çìçìµçí°í 18.7%; à°áöçíçò á, »éªª°, ÷ ÷òà° 50% áµµ°; ççì¼, à¼; ÷òà°í àö°á °íà, ÷ ÷ªª, çµ°ù(ààà±ª¼; µçí°°±ª; µçñ°¼, 2002).

çñ±¹ªªª±ª¼íàøèìçùè. (2000)àç á¶ªª°ç, ÷à°è. ÷ 2àýçì¼ »ìè°°» ÷ùçì°° àì çüäö±ªªª àç ÷àà°ñàò°ú R&D ÷ñ±³çñ èà, çüäö±ªªª° ÷ªª±ªªª° èàç R&D áýªªµµ; ÷ñ±³çí±ª. ÷ çñ°ù. ÷òà ±¹³» áìá¶ªªàç R&D áòàù àðçì¼ çüäö±ªªª àì à°áöçí°á ÷ñàð

À» »iÆ°, é, çÜÄö±â³¼ÀÇ R&D ÁðÀÚ³¼À° 2Á¶ 5,000³¼çØÀ, ·Î ÀüÄ¼ÀÇ 24.7%, | Á±ÁöÇÑ °ÍÀ, ·Î ³áÄ, ³µ´Ù. Áí çÜÄö±â³¼À° R&D Áð, éçì¼ çì, ®³á¶ó Á|Á¶³¼°èÀÇ ¾á 1/4À» Á±ÁöÇÑ °ÍÀÌ´Ù. çÜÄö±â³¼ÀÇ, ÁÄá°ñÁBÀ° 13%çì; ¾á°£, ø ¹Ä; Á¼ÁØ(ÀáÀ±¼ çÜ, 2001) ÀÌ¹Ç·Î R&D °ñÁBÀÌ ÈÌ¾Á ³òÀ° °ÍÀ, ·Î °, ÀÌÁö, , ÁÄáÀÇ °æçì çÜ±¹ÀÌÁöÁÜÁÜÀÇ Áö°Ð À²çì ÇØ´çÇÌ´Á ±Ý³¼, , Æ·ÇÒ¼ÁÄ² °ÍÀÌ¶ó´Á Á; À» °í·ÁÇÌ, é ¼ÇÁ|·Î ¾ÇÁÜ´Á °ÁÀÇ °ñ¼Á ÇÑ ¼öÁØÀÌ °ÍÀ, ·Î ÁüÀÙµÈ´Ù⁴).

çÜÄö±â³¼°ú ³»±¹±â³¼°£ÀÇ R&D Áý³¼µµ, | °ñ±³ÇÌ, é çÜÄö±â³¼ÀÌ ³»±¹±â³¼çì °ñÇØ ¾á°£ ³. À° ¼öÁØÀ» ³áÄ, ³»°í ÀÖ´Ù. ÁÄá¾æ´è°ñ R&D ÁðÁÜ °ñÀ², éçì¼ ³»±¹±â³¼µé À° 2.56%, | ±á·ÏÇÑ ¹Ý, éçì çÜÄö±â³¼µéÀ° 2.22%, | ±á·ÏÇÌ°í ÀÖ´Ù⁵). ÁÖ, ñÇÒ °ÍÀ° 100% Àü³¼ÁáÀÚÇÑ çÜÄö±â³¼ÀÇ R&D Áý³¼µµ´Á 1.57%çì °Ò°úÇÌç© »ò´çÈ± ³. ´Ù´Á »ç¼Ç ÀÌ´Ù. Àü³¼ÁáÀÚÇÑ çÜÄö±â³¼ÀÇ °æçì ±á¼í°È£; È¼ÇÇÌ°Ò ÀÌ·ç¾Áú ¼ö ÀÖÀ, ¹Ç·Î, ð ±â³¼À, ·Î°ÍÁÍÀÇ ±á¼íÀÌÀüÀÌ ´òçì È°¹BÇB±á ¶S¹®ÀÌ°Á³á, ¾Æ´Ì, é, ð±â³¼ÀÇ ÁéÁ| ÇÌçì R&Dçì ´èÇÑ Á|¾áÀÌ Áö¾Á³±á ¶S¹®ÀÌ¾¼À» °ÍÀ, ·Î »ý°çÇØ °¼ ¼ö ÀÖ´Ù. ÀÌçì ´èÇÑ ±, Á¼ÁüÀÌ ¼ÆÁpç±, °; ±äçäÇÌ´Ù°í °, çÜÁö´Ù. ÁýÇÒÁüÀ, ·Î, ±¹³»çì ÁöÁáÇÑ çÜÄö±â³¼À° Àü ¹ÝÁüÀ, ·Î ³»±¹±â³¼çì °ñÇØ R&D Áý³¼µµ; ¶³¾Áö¹Ç·Î ÀÌÀÇ Á|°í, | ÀSÇÑ ³è·ÁÀÌ çä Á»µÈ´Ù°í ÇÌ°Ú´Ù.

<Ç¥ 3> ±¹³» çÜÄö±â³¼°ú ³»±¹±â³¼°£ÀÇ R&D ÁðÁÜ °ñ±³(1999³á)

±, °Ð	R&D ÁðÁÜ	ÁÄá¾æ´è°ñ R&D ÁðÁÜ °ñÀ²
±¹³»±â³¼ Àü¼	10Á¶ 1,251³¼çØ (100.0%)	2.46%
³»±¹±â³¼	7Á¶ 6,251³¼çØ (75.3%)	2.56%
çÜÄö±â³¼	2Á¶ 5,000³¼çØ (24.7%)	2.22%
(100% çÜÄö±â³¼)	848³¼çØ (0.8%)	1.57%

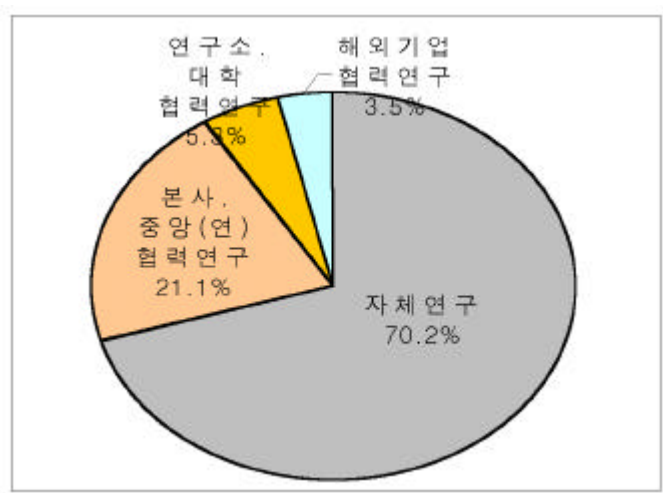
ÁÖ : ±¹³»±â³¼ ÁÑ°è´Á ´99³á» ÇòÀç 4,810³ ±â³¼ç±¾¼ÀÇ ±Ý³¼ ÇÒ°èÀÌ, ç, ³»±¹±â³¼À° ±¹³»±â³¼ ÁÑ°èçì¼ çÜÄö±â³¼ÀÇ ±Ý³¼À» °óÁ|ÇÑ ¼öÁ; ÁÓ ÁÜ·á : ÇÑ±¹»è³¼±á¼íÁöÈìÇüÈ, ±¹³»ÁöÁá çÜÄö±â³¼ÀÇ R&D ¼ÇÁÄ°Ð¼®, 2000.9. 11ÁÈ.

çÜÄö±â³¼ÀÇ ±¹³» R&D ç±°è¼ÇÁÁ, | Æ¾ÇÇÌ±á ÀSÇÌç© ÇÑ±¹»è³¼±á¼íÁöÈìÇüÈ, (2002) ÀÇ çÜÄö±â³¼ ÁÖçä ç±¾¼µéÀÇ ÇÜ¼Æç±, °³¹B°úÁ|çì ´èÇÑ R&D ÇüÁÁ Á¶ç°á°ú, | »ì

- 4) çÜÄö±â³¼ÀÇ R&D ÁðÁÜ³¼ÀÇ °æçì çÜ±¹ÀÌÁöÁÜÁÜÀÇ Áö°ÐÀ²çì ÇØ´çÇÌ´Á, Á-ÀÇ ¾¼¼, | ÁæÈ® ÇÌ°Ò ¾Æ ¼ö´Á ¾Áö, , ÁÄá°ñÁB°ú °ñ±³ÇØ, ±á ÀSÇÌç© çÜ±¹ÀÌÁöÁÜÁÜÀÇ Áö°ÐÀ²À» ÀÌ·üÀü, ·Î 50%¶ó°í °; Á±ÇØ °¼ ¼ö ÀÖ´Ù. ÀÌ °æçì çÜÄö±â³¼ÀÇ R&D °ñÁBÀ° 24.7%ÀÇ Áý¹ÝÁÌ 12.3% ´è; µÉ °ÍÀÌ´Ù.
- 5) ÀÌ·ÇÑ °á°ú´Á ÇÑ±¹»è³¼±á¼íÁöÈìÇüÈ, ÀÇ 2001³áÀ» ´è»óÀ, ·Î ÇÑ Á¶ççì¼µµ ÀçÈ®ÀÌµÇ°í ÀÖ´Ù. ´ç¼ çÜÄö±â³¼À° 1.69%ÀÇ R&D ÁðÁÜ°ñÀ²À» ³áÄ, ³½ ¹Ý, é ³»±¹±â³¼À° 1.98%ÀÇ R&D ÁðÁÜ°ñÀ²À» ³áÄ, ³¾¼´Ù.

Æ°, é, 70% ÀÌ»óÀÇ ±â¾ÀÌ ÀÚÁ¼ÀùÀ, ·Î ç±, ¼öÇàÇÌ°í ÀÒÀ, ç, 21%´Â, ð±â¾°ú Çù·Âç±, ¼öÇàÇÌ°í ÀÖ·Ù. »ó´èÀùÀ, ·Î ±¹³» ç±, ¼öÇàÇÌ°í ÀÖ·Ù. ÁðÀÚÁ-Ä±¹ ÀÒÀç±¼ ¼¼ ¶S çÜÁð ±â¾ÀÇ °;àà ÀÌ»óÀùÀÎ R&D ÇùÁÁ´Á ÇÑÆÀ, ·Î´Á, ð±â¾°úÀÇ Çù·ÁÁ» °-È-ÇÌ, é¼¼ ´Ù, ¥ ÇÑÆÀ, ·Î ±¹³» ç±, ±â°úÀÇ Çù·ÁÁ» °-È-ÇÌ´Á °ÍÀ¶ó°í ÇÒ ¼ö ÀÖ·Ù. ÀÌ·-ÇÑ Áð, éç±¼ ¼¼ ¶S, ±¹³»ç± ¼öÀÇÇÌ´Á çÜÁð±â¾µéÀÇ R&D´Á °, ´Ù Çù·ÁÁ» °-È-ÇÌ´Á ¼æÇàÀ, ·Î À-µµÇ¾¼¼ ÇÒ °ÍÀ, ·Î °, ÀÌ´Ù.

<±x, ² 4> ±¹³» çÜÁð±â¾ ÁÖçä ç±, ¼öÀÇ Çù¼Éç±, °³¹B°úÁ! R&D ÇùÁÁ(57°³»ç)

ÀÚ·á: ÇÑ±¹»è¾±â¼¼ÁðÈìÇùÈ, ÁÖÇÑ çÜ±¹±â¾ ç±, ¼öÀÇ çìçµ¼ÇÁÁçì °üÇÑ Á¶»çç±, 2002.6, <±x, ² 9> ÀçÀÌçè.

çÜÁð±â¾ÀÇ R&D ¼°°ÝÀ» Æ¾ÇÇÌ±â ÀÇÇÌç° »è¾ç±, çöÀÇ çÜÁð±â¾ ç±, ¼öç±¼¼ ÀÇ ÁÖçä ±â·Éçì °üÇÑ ¼ÇÁÁ¶»ç °á°ú, | »ìÆ°, é, ÆÑ 384°³ À-ÈçÀÀ´ä ÁBçì¼¼ ¼ÁÁ¼Ç°°³ ¹B ¹x °³.®(71.1%)Àì Áý´èÀùÀÎ ñÁBÀ» Á-ÁöÇÌ°í ÀÖ·Ù. ±x¹Ùçì çöÁµ±â¼¼°³¹B ¹x ±âÁÈ ç±, (8.6%), °óÁ°³.® ¹x ¼Á°óÁ°³¹B(8.6%), Á°°, ¼öÁý °Ð¼®(6.8%) µìÀÇ ¼¼¼, | ±aÁ, ³»°í ÀÖ·Ù). ¼ÁÁ¼Ç°°³¹B ¹x °³.®ÀÇ ñÁBÀì ³òÀ° °ÍÀ° çÜÁð±â¾µéÀì Á¼ÇÀÇ ÇöÁöÈ-Àü.« Á÷ççì¼¼ ÇÑ±¹¼ÁÁçì ÀüÇÖÇÑ Á¼ÇÀ» , µé°íÀÚ ÇÌ±â ¶S¹®À, ·Î »ý°çµÈ·Ù.

çöÁµ±â¼¼°³¹B ¹x ±âÁÈç±, ¼Á°óÁ°³¹B µìÀÇ ñÁBÀì ³.À° °ÍÀ°, µç °Í°ÐÀì »ó´ç È÷ ³òÀ° ¼öÁöÀÇ R&D ´É·Á°ú ÁðÀÚ°ñçèÀ» çä±, ÇÑ·Ù´Á Á;À» °·¾ÈÇÒ ¼¼ ¶S, °»»ççì ÀÇ Á, ÇÌ´Á °æÇàÀì ³ò±â ¶S¹®Àì °ÍÀ, ·Î »ý°çµÈ·Ù. Æ±âÇÒ °ÍÀ° ñÁ¼Á¶¾ÀÇ °æçì çöÁµ±â¼¼ °³¹B ¹x ±âÁÈç±, ñÀùÀì 25.7%·Î Á¼Á¶¾ÀÇ 4.8%° , ´Ù ÈÌ¾À ³ò°Ô ±aÁ, ³»°í ÀÖ·Ù

6) ÇÑ±¹»è¾±â¼¼ÁðÈìÇùÈ, (2000)ÀÇ çÜÁð±â¾ ¼°°Ý° R&D ÁðÀÚµçÇà Á¶»ç°á°úçì µù, é, °³¹B ç±, °; ÀùÁ¼Ç 73.5%·Î çùµìÈ÷ ³òÀ° °;çìµ¥, ÀÀçèç±, çì´Á 19.3%, |, ±âÁÈç±, çì´Á 7.2% , | ÁðÀÚÇÑ °ÍÀ, ·Î ±aÁ, ³-·Ù.

çò °íàì ù. àì, | àşçø¼ á àíá=àùà, .î çüãð±â¾µéàç 70% ; àúá¼àùà, .î R&D, | ¼ çàçòçìµµ °ð±çï°í çö ±¹³» °ü. ã±â°ü°úàç ç-°èìççü. ãçì ¼ð±øàùàíáöçì ´èçñ ¹®áíá; à» ãé¾¾»°í °é, ²µ¹à» áí°àçí´á °íàì ±ð¼±¹«¶ó°í »ý°çµè´ù. àìçí ´ð°ð¾ áç°í´á ; çüãð±â¾ R&D ç-°è áöçø çá. í±×. ¥ì¹à» çìçèçò çéçä°; àöà» °íàì ´ù. àíá¾ ¾¼¼òàç ±â±ý èçà° ç¹»èà» ¹èáç¹ð¾é, ³á çüãð±â¾. í°íáí ±¹³» °ü. ã±â°ü°úàç R&D ç-°èìççü. ã°èè¹à» ¼áá»¹ð¾é ±×áßçì¼ çì¼¼øàß, | áççìç© çø´ç±ý¾, ³á-àç áöçøà» áßáø çí´á °íàì ù. ¶ççñ ±¹³» ´èçð ¹× ç-±, ±â°úàç ±â¾ç-°è çá. í±×. ¥çì ´èçø¼ á àíáç °ñà² çüãð±â¾°úàç ç-°è, | àç¹«è-çí´á ¹æ¾µµ °í. áçø¼ çéçä°; àöà» °íàì ´ù.

³; à, .î çüãð±â¾çì ´èçñ R&D áöçøà» °-è-çò çéçä°; àö´ù. çòàç çì, ³ª¶ó R&D áöçøàíµµ çíçì¼ çüãð±â¾°ú ³»±¹±â¾°éàç á-°°à° àüçò ¾´ù. ±×. -³ª °úç- çüãð±â¾ àì ¼çá. í àùá¾ ¼ðáòàç áöçøà» ¹ð°í àö´ááöçì ´èçø¼ á ±, ã¼àùàí á¶»ç°; çéçäçí ´ù°í »ý°çµè´ù. çñ±¹»è¾±â¼ááöèìçüè, àç çüãð±â¾ R&D áðáú°ñàç á¶´ð çøáµ°° ±, ¼° °ñ á¶»ç(1999³ª ±âáø)çì µú, £, é, ³»°í àúá¼á¶´ð àì àùá¼àç 93.1% àì ¹ý, éçì çü°íá¶´ð à° 6.9% çì ±×á; °í àö´á ¼çáàì ´ù. çü°íá¶´ð çøáµà, .í´á à°çàáú±ý µî àì ¹ý çü°íá¶´ð àì 4.3% ; á-áöçí°í àöà, ç, »è¾±â¹ý±â¼°³¹β»ç¾áú±ý µî áç°í ±â¼¼°³¹βáú±ý áöçø àì 2.7% ; á-áöçí°í àö´ù. ³»±¹±â¾°ú °ñ±³çò ¼ø ¾¾¾¼¾ áçèççñ »òèèæ¾çá° °í¶òçí áö, çüãð±â¾àì »ó´èàùà, .í °òàìáíá» ¹ðáö ¾èµµ. í çí´áµ¥ áç°í´á ç²á; à» µñ çéçä°; àö´ù.

àì. çñ ççì¼ çüãð±â¾àç R&Dçì ´èçñ áç°íáöçø °ñà²à» çüãð±â¾àì ±¹³» »ý»è ¹× R&Dçì¼ á-áöçí´á °ñáßàç ¼ðáòà, .í áí°íçí´á °íá» ñç¥. í ¼³áççí´á ¹æ¾èà» ¼é °ççí°° °í. áçò çéçä°; àö´ù. ç¹, | µé¾ çòàç çüãð±â¾àç »ý»è ¹× R&Dçì¼àç °ñáß àì 13% ¼ðáòáòà» °¾èçò ¶S çüãð±â¾çì ´èçñ áç°íàç R&D áöçø°ñà²µµ 13% ¼ðáòà» ¼ðá; ñç¥(numerical targeting). í ¼³áççí´á °íµµ çí³ªàç ¹æ¾èàì µé °íàì ´ù. ¾¾ çò àç çüãð±â¾àç áç°íáöçø ¼ðçý°ñà²àì »ó´çè±. ³. ´ù, é ´ù°è°°. í ñç¥, | »óçáá¶àçø ³ª °; é µé °íàì ´ù. ´ù, àì °æçì áç°íáöçøàì çüãð±â¾àç àúá¼á¶´ð ç¹»èà» áùàì´á ±, áàèç°ú, | ¹èòçíáö ¾èµµ. í çí´áµ¥ áòàç, | ±âçìáì çéçä°; àö´ù. çüãð±â¾à° ³»±¹±â¾°ú ´ð, ® R&D °èè¹à» ð±â¾àç á« æ ¼óçì¼ °ááççí±â ¶S¹®çì ¹«çñáç R&D áðáú, | áó´è¼áá°±â °í¶òçò °íàì±â ¶S¹®àì ´ù. àìçí çò²² çüãð±â¾àç R&D°; çì, ® °æáí°; ³ª¾é¥ ¹æçá°ú àíáçò ¼ø àöµµ. í à-µµçí±â àşççìç© çüãð±â¾ R&D áöçø çòàç èçà° áöáßà» ¼ö, ³ççí´á °íàì çéçäçò °íàì ´ù.

<çüãð±â¾àç á¶´ðçø°° R&D áðáúáú±ý °ñáß çòèè²(1999³ª)>

±, °ð	³»°í á¶´ð	àì¹ý çü°íá¶´ð(4.3%)			áç°í±â¼¼°³¹βáú±ý áöçø(2.7%)				çò°è
		à°çá áú±ý	áç¾, áðáú, VCµî	±âá	æ áçR&D »ç¾°ñ	»è¾±â¹ý ±â¼¼°³¹β »ç¾°ñ	áç°, áè¼á ±â¼¼°³¹β »ç¾°ñ	±âá, áçááú±ý	
°ñáß(%)	93.1	2.1	0.1	2.1	0.7	1.4	0.4	0.2	100.0

áú. á : çñ±¹»è¾±â¼ááöèìçüè, ±¹³»áöáá çüãð±â¾àç R&D ¼çáá°ð¼®, 2000.9.

3) ¿ÜÄö±â¾ÀÇ ±â¼üÆ±PÈ¿ú ÁóÁøÀ» ÀŞÇÑ Á±ÅŸ°úÁ!

¿ÜÄö±â¾ÀÇ ±â¼üÆ±PÈ¿ú, | °òÀÌ±â ÀŞÇØ¼ Ā Ā ¼öÁ÷¿-è¿Í ¼öÆ¿¿-è¿¿¿ ¿èÇÑ Áó¿ø¿¿¿ ¿ªÁ¿À» µÑ ÇÈ¿¿¿¿ ¿ÀŸÛ. ¿ÖÁú ¼öÁ÷¿-è¿Í °ü. ĀÇØ¼ Ā ¿ÜÄö±â¾ÀÇ ±¹³»ÁŸ P È°¼È-¿¿ ¿ĒĒ¿¿À» ¿ĀĀ ÇÈ¿¿¿¿ ¿ÀŸÛ. ĀŸÛ Ā±ŸĀ Ā °ŸÇ°¼ŸÀÇ»è¾ÀÇ À°¼¿¿¿ ¿ªÁ¿À» µŸ°¿ ¿ÀŸÛ, ĀŸ¿¿¿ ¿ÜÄö±â¾ÀÇ ¿-è¿ø¼ ĀßÁøÇÑŸÛ,é »ó¿ÇÑ È¿ú, | °ÁµÑ ¼ö ¿ÖÀ» °ÍĀ. Ī »ý°çµÈŸÛ. ¿ÜÄö±â¾ÀÇ °æ¿¿ ¿Ī¹ŸĀúĀ. Ī ¼°É, Ç°Áú µŸ Ÿ¼ÇÇÑ ¿¿¿¼¾ °öŸÇÑ ±âÁŸÀ» Āú¿èÇŸ°¿ ¿ÖÀ. ¼Ç. Ī ¼¼°èĀúĀĪ ÆÇ, Ā, ĀĀ» È°¿ ÇŸ°¿ ¿ÀŸÛ ¿ÜÄö±â¾ÀÇ ¿±¿¿¿ ¿ĀĀÇØ ¼ö ¿ÀŸÛ,é °ø±P±â¾À° ±× ĀŸĀ¼ Ī ÇÑ ŸÛè ¿ĀŸ¿¼¾¾ ¼ö ¿ÖÀ» °ÍĀŸÛ. ĀŸ¿Í °ü. ĀÇØ¼ Ā ĀŸ ¼¾Æ¼Æ°è Á±ÅŸ°ŸÛ Ā ±, ĀŸ°¾± Ā±ÅŸ, ĀŸ °ŸÇ°ÁŸ P¾°èÀÇ °æĪĪ Ā ÁóÁø¿¿ ¿ĒĒ¿¿À» ¿Āß Ā °ÍĀŸ ŸŸ¼Ā÷ÇØ °ÍĀŸÛ. ĀŸ °æ¿¿ ¿ÜÄö±â¾ÀÇ °ŸÇ°ÁŸ P °è¾À» ¿Ÿ°¿ ¿ÀŸÛ Ā¾Ā¼ÀÇ R&D Áó¿øÀ» ¿¿¼¿ĀúĀ. Ī ¼è. ĀÇŸĀ Ā °ÍĀ° ÇŸ³ÀÇ ¼æ¾ĒĪ µÉ ¼ö ¿ÖÀ» °ÍĀŸÛ. ĀŸ¿Í °ü. ĀÇŸ¿¿ Ā±ŸÛ ±³°±â¾À ¿ŞĀŸŸŸ ŸÛ Ā ÆĀ± °P¾P¿¿¿ °æĪĪ Ā ¿ÖĀ ĀŸĀúĀ¼(leading-edge clusters). Ī ¼ßĀúÇØ ¼ö ¿ÖĀ ¿Ç°ÇĀŸ¼¿¿¿ Ÿ ¿, ¼Ā° °ü¾ĒĀ» ±â¿¿¿¿¿ ÇØ °ÍĀŸÛ. »è¾ÀÇ ±ŸÛ. Ī ŸÛÈ-°¿¿ °è¼Ÿ ÁøĀúµÇ,é¼ ŸÛ±Āú±â¾ÀµéÀÇ ÁŸ PĀ° ±¹Ā¿ĀúĀ. Ī °æĪĪ Ā ¿ÖĀ ĀŸĀú Āó Áß¼ĒĀ. Ī ĀŸ. Ç¾Āú °ÍĀŸ±â ŸŸ¹°ĀŸÛ.

¼öÆ¿¿-è¿¿Í °ü. ĀÇØ¼ Ā ¿ÜÄö±â¾ÀĪ Āú¿èÇŸĀ ¼ĀĀÀÇ °æĪĪ È°¼È-°¿¿ ¿Ÿ¿èĀúĀ. Ī Āß¿¿èÇŸŸÛ. ±â°»ĀúĀ. Ī Ā ¿µç ¼ĀĀ¿¿¿¼¾ °æĪĪĀĪ ĀĒĀøµÇ¾¾¾ ÇŸ°ŸĀó, ¿ÜÄö±â¾ÀÇ ¼ö Æ¿¿-è¿¿¿ ¿èÇÑ ±â¼üÆ±PÈ¿ú ÁóÁøÀ» ÀŞÇØ¼ Ā ¿ÜÄö±â¾ÀĪ Āú¿èÇŸĀ ¼ĀĀÀÇ °æĪĪĒĒ ĀóĀŸ ±¿¿¿èÇŸŸÛ. ĀŸ¹ŸĀúĀ. Ī ±â¼üÆ±PÈ¿ú Ā °æĪĪĀúĀĪ ¼ĀĀ¿¿¿¼¾ ¿ÜÄö±â¾ÀÇ °ü ±â¼üŸ Ā÷°¿ ¿Áóø ¾ĒĀ° ±â¾À¿¿¿¼¾ °¿ĀĀ Ā°Ÿ °ĀĀ, °ĀĀ Ā °ÍĀ. Ī ĀŸ¼µÇ°¿ ¿ÀŸÛ. µŸŸ¿¼ Ā±ŸÛ Ā »±¹±â¾ÀÇ ¿ÜÄö±â¾ÀĪ °æĪĪĀúĀĪ ¿Ç°Ç ÇŸ¿¿¿¼¾ »óÈÈ µ¿ĀĀúĀ. Ī ¼ßĀúÇØ ¼ö ¿ÖĀ Ē°æĪŸ¼¿¿¿ ¿, ¼Ā° °è. ĀĀ» ±â¿¿¿¿¿ ÇØ °ÍĀŸÛ. ĀŸ¿¿¿ ÀŞÇØ¼ Ā ¿ÖÁú ¿ÜÄö±â¾ÀĪ ÁŸµµ ĀúĀ. Ī Āú¿èÇŸĀ ¼ĀĀ±Ÿ±Ÿ, ð¿¿ Ā« ¼ĀĀ¿¿¿¼¾ °ŸĀŸ °æĪĪÀÇ °-µµ, | ĀŸ»çÇŸ°¿¿ °æĪĪÀ» ĀĒĀø ÇØ ¼ö ¿ÖĀ Ā ¼æ¾ĒĀ» ¿. ĀÇØ¾ ÇØ °ÍĀŸÛ.

¼Áü°í¹Çä½

±è±â±¹¼È«¼¹ü¼±è°¼±, ¿Ü±¹ÀÎÃÖÀÜ±â¾ÀÇ ¿±, °³¹B ÇöÁöÈ-, Á±ÅÏ¿±, 99-20, °úÇÐ ±â¼íÁ±ÅÏ¿±, ¿, 1999.

±è¼ÁÁ, "¿Ü±¹ÀÎÃÖÀÜ±â¾ÀÇ »ý»è¼ºÈ¿°ú °Ð¼º," KDI Á±ÅÏ¿±, Á¼²¹±Ç 3-4È£, ÇÑ±¹º³¹B¿±, ¿, 1999.

»è¾¹¹BÀüÀü. «±âÈ¹´Ü, »è¾¹ 4°-À. ÎÀÇ ±æ, 2002.

¿ÖÀ±Á¾ ¿Ü±¹ÀÎÃ±ÁÇÁÖÀÜÀÇ ±â¼íÁÎÀüÈ¿°ú¿¼¼ °üÇÑ ¿±, ´è¿Ü°æÁ¼Á±ÅÏ¿±, ¿, 1994.

ÀÏ°´±â, ¿Ü±¹ÀÎÃ±ÁÇÁÖÀÜÀÇ »ý»è¼º Å±PÈ¿°ú °Ð¼º, ÇÑ±¹ºæÁ¼¿±, ¿, ±Ù°£.

ÀàÀ±Á¾¼¼ÀüÁÖ¼º, ±Ù·Î¹ú°æÁ¼ÀÇ ¿Ü±¹ÀÎÃ±ÁÇÁÖÀÜ Á±ÅÏ, »è¾¹¿±, ¿, 2000.

ÀàÀ±Á¾¼¼¿Ü, ¿Ü±¹ÀÎÃ±ÁÇÁÖÀÜÀÇ ÀÏ¼º¿ÁÁ¼¼ È¿°ú°Ð¼º, »è¾¹¿±, ¿, 2001.

ÀàÀ±Á¾¼¼¼ÇÏ°´±â¼¼ÇÑ°¼, 2000³â ¿Ü±¹ÀÎÃÖÀÜ±â¾ÀÇ °æ¼¼ÇÁÁ °Ð¼º°áú, »è¾¹¿±, ¿, 2002.

ÄÖÀÏ¹ü¼¼ÇöÁ±Á, ¿Ü±¹ÀÎÃ±ÁÇÁÖÀÜÀÇ »ý»è¼º È¿°ú°Ð¼º, Á±ÅÏÀÜ·á 91-05, ´è¿Ü°æÁ¼Á±ÅÏ¿±, ¿±, ¿, 1991.

ÇÑ±¹»è¾¹±â¼íÁÁÖÈÏÇÜÈ, ±¹³»ÁöÀü ¿ÜÃö±â¾ÀÇ R&D ¼ÇÁÁ°Ð¼º, 2000.9.

ÇÑ±¹»è¾¹±â¼íÁÁÖÈÏÇÜÈ, ÁÖÇÑ ¿Ü±¹±â¾¿± ¿±, ¼ÒÀÇ ¿Î¿¼¼ÇÁÁ¿¼¼ °üÇÑ Á¼¼»ç¿±, 2002.6.

Gassmann, Oliver and Maximilian von Zedtwitz, "Organization of industrial R&D on a global scale", *R&D Management* 28, 3, 1998.

Kim, June Dong and Sang-In Whang, *The Role of Foreign Direct Investment in Korea's Economic Development : Productivity Effects and Implications for the Currency Crisis*, Working Paper 98-04, KIEP, 1998.

Kuemmerle, W., "Building effective R&D capabilities abroad," *Havard Business Review*, Jan.-Feb. 1997, pp.61-70.

OECD, *Internationalisation of Industrial R&D : Patterns and Trends*, 1998.

OECD, *Globalisation of Industrial R&D*, 1999.

OECD, *Measuring Globalisation*, 2001.

OECD, *The Benefits and Costs of FDI for Development*, DAF/IME(2001)21/REV2, 2002.3.

UNCTAD, *World Investment Report 1999 : Foreign Direct Investment and the Challenge of Development*, 1999.

UNLTC, *Transnational Corporations and Innovative Activities*, Vol. 17, edited by Cantwell, J., United Nations, Routledge, 1993.